

Dzięk

12 stron
Rok VII

Bydgoski

ORAZ WYDAWNICTWA: **DZIEŃ POMORSKI - GAZETA MORSKA - DZIEŃ GRUDZIĄDZKI - GAZETA GDAŃSKA
DZIEŃ TCZEWSKI - DZIEŃ KUJAWSKI - GAZETA MOGILENSKA - DZIEŃ CIECHOCIŃSKI**

Redakcja i Administracja: Bydgoszcz, ul. Marszałka Focha 12. Telefon: 22-18. Konto czekowe P. K. O. 205.102

Nie zwlekać!

(m.) Nowa ordynacja wyborcza do Senatu zmieniła gruntownie t. zw. technikę przygotowań do głosowania. Ułożenie spisu wyborców wymaga obecnie zupełnie odrębnej procedury.

Z urzędu bowiem zostają wciągnięci do spisów ci obywatele, którzy mają prawo wybierania do Senatu z tego tytułu, że już posiadli uprzednio zaufanie współobywateli, a więc zostali wybrani już jako członkowie rad wojewódzkich, powiatowych, gminnych i miejskich, dalej ci, którzy piastują stanowiska we władzach samorządu gospodarczego, a więc radcowie izb rolniczych, przemysłowo-handlowych i rzemieślniczych, przewodniczący zarządów cechów, przewodniczący zarządów kół miejscowych stowarzyszeń wyższej użyteczności, wreszcie przewodniczący tych pracowniczych organizacji zawodowych, które liczą co najmniej 1000 członków.

Ci wszyscy z urzędu zostają wciągnięci do spisów wyborczych.

Ale jest i druga kategoria wyborców — i to bardzo liczna — którzy zostają umieszczeni w tych spisach, gdy się sami zgłoszą i udowodnią swe prawo wybierania i głosowania.

Są to obywatele, mający to prawo z tytułu zasługi osobistej, lub z tytułu wykształcenia. Są to ludzie odznaczani orderami (Virtuti Militari, Krzyżem lub Medalem Niepodległości, Krzyżem Walecznych, Polonią Restituta, Krzyżem Zasługi) — jakoteż ci, którzy ukończyli szkołę wyższą lub zawodową stopnia licealnego, liceum pedagogiczne albo szkołę podchorążych i t. p.

Zestawienie takich spisów dokonuje się właśnie po raz pierwszy w całym kraju.

Ze strony obywatela czynności są tu bardzo niewielkie i bardzo proste. Miejsca, w których przyjmuje się zgłoszenia, są wszędzie opublikowane. Chodzi o to, aby obywatel, idąc rano do zajęcia lub wracając po pracy do domu, zaszedł do wyznaczonego lokalu i zgłosił się jako uprawniony do wybierania. Wystarczy, jeśli przedstawi legitymację swego odznaczenia, świadectwo szkolne lub inne konieczne dokumenty.

Chodzi jednak pozatem i o to, aby ten obowiązek obywatelski spełnić. Termin zgłoszeń kończy się bowiem już 25 b. m. a im prędzej obywatel zgłosi się, tem pewniejszy być może, że zabierze mu to niewiele czasu, bo uniknie w ostatnich dniach wystawiania w „ogonku“ i czekania na „kolejkę“.

A że ta czynność należy do zasadniczych obowiązków obywatelskich — czyż trzeba dopiero podkreślać?

Wszyscy zatem, którzy chcą, aby przyszła nasza izba senacka składała się z osobistości, godnie ich reprezentujących — muszą już w najbliższych dniach bez „dojutrkowania“, zgłosić się tam, gdzie sporządzane są spisy wyborców.

Przeoczenie terminu pozbawia bowiem obywatela jednego z najbardziej zasadniczych jego praw publicznych. A to tego żaden uświadomiony obywatel chyba nie zechce dopuścić

Przygotowania do wyborów w pełnym toku

Zarządzenie w sprawie spisów wyborców do Sejmu i Senatu

Warszawa, 17. 7. (PAT). Biuro Generalnego Komisarza wyborczego mieści się w gmachu Prezydium Rady Ministrów. Wre tam gorączkowa praca przygotowawcza do wyborów. Obecnie oczekiwac należy powołania przez p. Ministra spraw wewn. **okręgowych komisarzy wyborczych**. Czynność ta ma być dokonana do dnia 25 bm.

Generalny komisarz wyborczy powołał już **przewodniczących okręgowych komisji wyborczych** oraz ich zastępców. W najbliższym czasie wojewodowie zarządzą **wybory do zgromadzeń okręgowych**, które jak wiadomo powołane są do ustalenia listy kandydatów na posłów.

Podział Pomorza na okręgi wyborcze

Toruń — Bydgoszcz — Grudziądz — Chojnice — Gdynia

(o) Warszawa, 17. 7. (tel. wł.). Na podstawie art. 14 ordynacji wyborczej do Sejmu generalny komisarz wyborczy powołał **przewodniczących okręgowych komisji wyborczych** oraz ich zastępców w następujących miastach Pomorza:

W TORUNIU (okręg nr. 101) przewodniczącym kom. wyb. mianowano prezesa Sądu Okręgowego p. Rudolfa Radlowskiego, zastępcą wiceprez. S. O. p. Tadeusza Szurlewicza.

W BYDGOSZCZY (Okręg nr. 100) przewodniczącym mianowano prezesa S. O. p. Leona Plejewskiego, zastępcą — wiceprezesa S. O. p. Stefana Bielickiego.

W GRUDZIĄDZU (Okręg nr. 102) przewodniczącym mianowano sędziego Okręgowego p. Leona Raszeję, zastępcą — sędziego Okr. p. Jerzego Leona Rylskiego.

W CHOJNICACH (Okręg nr. 103) przewodniczącym komisji wyb. został prezes S. O. p. Eugenjusz Halski, zastępcą wiceprezes S. O. p. Zygmunt Szaliński.

W GDYNI (Okręg nr. 104) przewodniczącym mianowano prezesa S. O. p. Józefa Parczewskiego, zastępcą sędziego grodzkiego p. Jana Konwińskiego.

Budowa nowych polskich okrętów wojennych rozpoczęta

Uroczystość założenia pierwszego nitu jednego z dwóch zamówionych w Anglii kontrtorpedowców

Londyn, 17. 7. (Pat). W jednej z najstarszych stoczní angielskich St. White w Coves na wyspie White odbyła się dziś uroczystość założenia **pierwszego nitu jednego z dwóch kontrtorpedowców**, jakie Polska marynarka wojenna buduje w stoczni w St. White. Pierwszy nit założył ambasador Rzplitej **Raczyński**, który przybył specjalnie na tę uroczystość.

Obecnie budowany kontrtorpedowiec będzie **1800-nym z kolei okrętem, budowanym przez stoczníę St. White**, która istnieje od połowy 17-go stulecia. Podczas dzisiejszej uroczystości obecny był **lord Hampshire i lord Mottistone**, sprawujący funkcje namiestnika królewskiego w tej części Anglii. Admiralicję brytyjską reprezentował **komandor Sanders**.

Lord Mottistone, witając w imieniu rządu brytyjskiego ambasadora **Raczyńskiego**, wyraził zadowolenie i wdzięczność Wielkiej Brytanji za zamówienie, udzielone przez Polskę. Ambasador **Raczyński** w odpowiedzi, dziękując za powitalne słowa, podkreślił, że Polska zamówiła dwa kontrtorpedowce w kraju, posiadającym **najwspanialszą flotę wojenną na świecie**. Po uroczystości odbyło się przyjęcie. Zaznaczyć należy, że część materiałów i sprzętu, potrzebnych do budowy i wyposażenia kontrtorpedowców, **wykonana będzie w Polsce**.

Szeregi niedobitków topnieją coraz bardziej

Trzej czołowi enpeerowcy opuścili partję

(o) Warszawa, 17. 7. (Tel. wł.). Trzej przywódcy N. P. R. b. posłowie **Chądzyński i Jankowski** oraz b. senator **Popławski** wystąpili z partji, motywując ten krok tem, że nie mogą się zgodzić z polityką, prezesa N. P. R. **Popiela**.

Lot z Europy do Ameryki ponad biegunem północnym

Smiałe przedsięwzięcie lotników rosyjskich

Moskwa, 17. 7. (PAT). W najbliższym czasie odbędzie się **lot z Moskwy do San Francisco** ponad biegunem północnym

na jednomotorowym samolocie. Lecieć ma słynny lotnik **Zygmunt Lewoniewski** z lotnikiem **Rajdukowem** i mechanikiem **Lewczenko**. Rząd Stanów Zjednoczonych wyraził już swą zgodę na lot i lądowanie na terytorjum Ameryki. Zgoda rządu Wielkiej Brytanji na przelot nad Kanadą oczekiwana jest w najbliższych dniach.

Warszawa, 17. 7. (PAT). W Dzienniku Urzędowym Ministerstwa Spraw Wewnętrznych ukazał się okólnik p. Ministra spraw wewn. z dnia 11 bm. do pp. wojewodów, komisarzy rządu na m. stoł. Warszawy, starostów powiatowych grodzkich, starosty morskiego, komisarzy rządu w Gdyni oraz dyrektorów policji na obszarze województwa śląskiego, zawierający **instrukcje dla sporządzenia spisu wyborców do Sejmu**. W tym samym Dzienniku Urzędowym ukazał się okólnik p. Ministra Spraw Wewn., zawierający instrukcję o sporządzaniu **spisów wyborców do Senatu**.

Instrukcja ta wymienia osoby, mające prawo wyboru do Senatu, mówi o zaprowadzeniu spisów wyborców, podaje wskazówki techniczne oraz wspomina o obwodach wyborczych. Należy przypomnieć, że obywatele mający prawo głosowania do Senatu z tytułu zasługi osobistej i z tytułu wykształcenia winni się zgłosić **najpóźniej do dn. 25 bm. z dokumentami, stwierdzającymi ich uprawnienie do głosowania do Senatu** do biur wpisu wyborców do Senatu według miejsc swojego zamieszkania. Obywatele, posiadający prawo wyboru do Senatu z tytułu zaufania obywateli będą **wciągnięni do spisu z urzędu**.

Ukarani renegaci

Mimo że są Polakami posyłali dzieci do szkoły niemieckiej

(o) Katowice, 17. 7. (tel. wł.). Miejskowy Sąd Okręgowy skazał na 6 tygodni aresztu **Pawła Jagiełłę i Antoniego Stompela** oraz na 15 zł. grzywny **niejaką Jadwigę Chruszer za napad na kierownika polskiej szkoły powszechnej Kasika**.

Powodem napadu było **przeniesienie dzieci oskarżonych ze szkoły niemieckiej do polskiej**, ponieważ dzieci te nie mówiły po niemiecku. Zaznaczyć należy, że i rodzice też nie władają językiem niemieckim.

Kleska żywiołowa w Chinach przybrała zastraszające rozmiary

Miljon ludzi bez dachu nad głową

Szanghaj, 17. 7. (Pat). Liczba osób w zachodniej części prowincji Szantung, pozbawionych dachu nad głową wskutek powodzi, spowodowanej przez wylew **Zółtej rzeki wynosi około jednego miliona**.

Pekin, 17. 7. (Pat). Poziom wody na **Zółtej rzece w południowej części** powini cji Hopei począł opadać, lecz sytuacja w zachodniej części prowincji Szantung **pozostaje nadal poważna**. Straty materialne są obliczane na przeszło **40 milionów franków**.

Dziś na str. 10-tej i 11-tej pełna tabela wygranych 1-go i 2-go dnia ciągnięcia Loterii

Rząd francuski uchwalił dekrety oszczędnościowe

Oszczędności wynosić będą około 11 miliardów franków

Paryż, 17. 7. (PAT). Wczoraj o g. 2 w nocny Laval odczytał przedstawicielom prasy komunikat rządowy, wyliczający i wyjaśniający uchwalone przez radę ministrów zarządzenia, mające na celu odbudowę finansową kraju. Ogółem uchwalono 28 dekretów. 20 dotyczy zarządzeń oszczędnościowych, 8 dekretów ma na celu ożywienie życia gospodarczego.

Dzięki uchwałom rządu będą zrealizowane oszczędności, sięgające 10 miliardów 959 milionów franków.

Paryż, 17. 7. (PAT). Dziś w południowym „Journal Officiel” ukazał się tekst dekretów, uchwalonych wczoraj przez radę ministrów na podstawie ustawy o pełnomocnictwach, a obejmujących całokształt zarządzeń finansowych. Oszczędności, których realizację przewidują powyższe dekrety wynoszą 10 miliardów 959 milionów franków.

Suma tych oszczędności, przeprowadzona w samym budżecie państwowym wynosi 7.063 milionów franków. Do tego dochodzą oszczędności w budżecie kasy amortyzacyjnej w wysokości 195 milionów franków, oszczędności w wydatkach departamentów i gmin w wysokości 1.385 milionów franków.

Dalej poprzednio uchwalone oszczędności w dziedzinie kolejnictwa 1.250 milionów franków, jak również oszczędności uchwalone na wczorajszym posiedzeniu rady ministrów także w dziale kolei w wysokości 1.066 milionów franków. Powyższe zarządzenia finansowe dzielą się na 3 zasadnicze grupy.

Pierwsze obejmują obniżenie wszelkich wydatków państwowych. Dział ten zawiera 10 proc. zniżkę uposażeń funk-

cyjnarzuszów państwowych, emerytur i rent. W stosunku do uposażeń urzędniczych zastosowano zasadę trzech szczebli. Zniżka uposażeń nie obejmuje odszkodowania na wypadek bezrobocia.

Rozporządzenia, dotyczące obniżenia wydatków państwa obejmują również 10 proc. zniżkę dochodów posiadanych kuponów od rent. Do tej pierwszej grupy należy również zaliczyć dekrety, mające na celu zmniejszenie ciężarów budżetów departamentalnych i gmin jak

również dekrety, zmierzające do wydawniejszej eksploatacji kolei żelaznych.

Druga grupa dekretów, przewidująca szereg nowych ciężarów podatkowych wprowadza przede wszystkim nowy specjalny podatek od dochodów, przekraczających 80.000 franków rocznie w wysokości 50 proc. jak również podwyżkę wojennego. Do tego należy jeszcze dodać podwyższenie podatku od papierów wartościowych od zysków z przemysłu tościowych na okaziciela z 17 na 24 proc.

Polskie łodzie podwodne w Tallinie

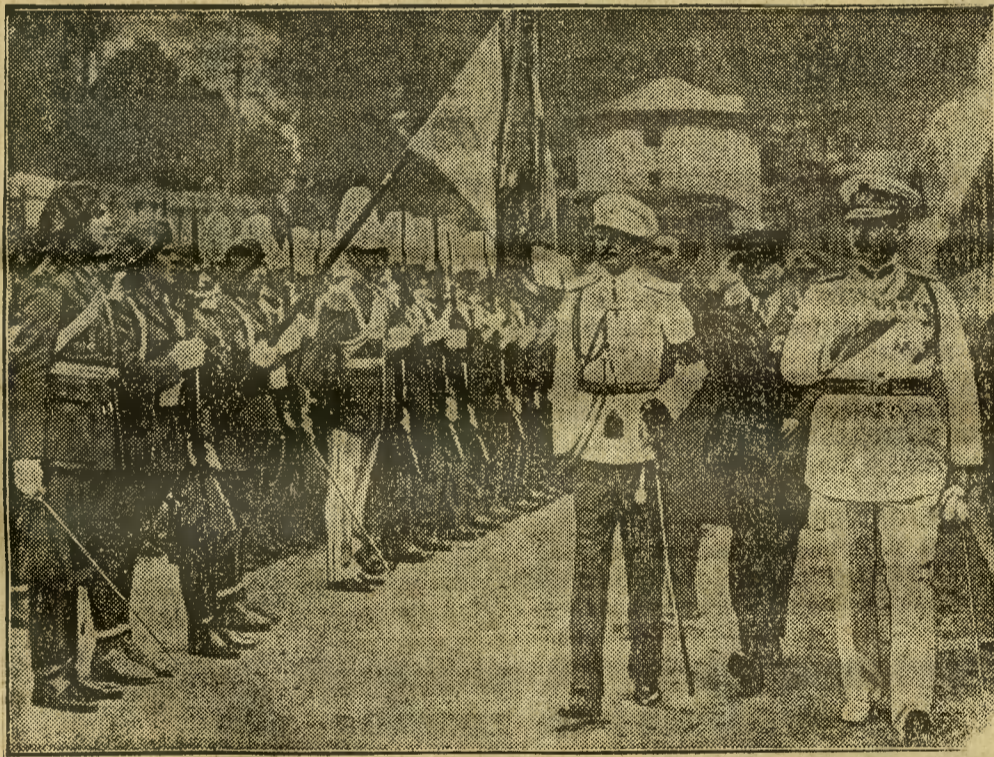
Tallin, 17. 7. (PAT). Dziś o godz. 8 rano przybyły do Tallina z wizytą trzy łodzie podwodne: „Żbik”, „Rys” i „Wilki” pod dowództwem komandora Pławskiego. Przybycia marynarki polskiej oczekiwali w porcie przedstawiciele państwa polskiego, polski attache wojskowy ppik. Liebh oraz oficer łącznikowy estońskiej marynarki wojskowej Linneberg.

Przed południem oficerowie polscy złożyli wizyty posłowi R. P. Przesmykiewiczowi, ministrowi spraw zagranicznych Seljamaa, dowódcy floty, nacelnemu wodzowi armji estońskiej gen. Laidonrowi, ministrowi wojny, szefowi sztabu

oraz komendantowi garnizonu tallińskiego. Oficerowie marynarki polskiej wpisali się następnie do księgi audjencjonalnej w rezydencji prezydenta państwa.

O godz. 13 odbyło się uroczyste złożenie wieńca na cmentarzu bohaterów walk o niepodległość Estonii. W uroczystości wzięła udział załoga dyonu łodzi podwodnych. O godz. 2 popołudniu poseł R. P. Przesmycki podejmował oficerów polskich oraz wyższych przedstawicieli armji i floty estońskiej śniadaniem. Wieczorem oficerowie polscy zaproszeni zostali na obiad do ministra wojny.

Polityczna wizyta w Sinaia

W Sinaia, letniej rezydencji króla rumuńskiego, odbyło się spotkanie ks. Pawła, regenta jugosłowiańskiego z królem Karolem rumuńskim. Na prawo król Karol, obok ks. Paweł, za nimi rumuński następca tronu ks. Michał.

GASNĄCEMU ŚWIATU...

„Cnota z potrzeby”

Różne zarządy partyjne postanowiły powstrzymać się od udziału w wyborach. Podkreślmy to z całą dobitnością: uchwały takie zapadły wśród matadorów partyjnych, którym wciąż jeszcze się zdaje, że mogą sobie pozwolić na przemawianie w imieniu ludu, narodu, pewnych klas lub interesów, dawać jakieś zlecenia szerokim rzeszom społeczeństwa. Zebrały się więc kolejno „centrale” tych partii — od endecków poprzez chadeków, lub znów od NPR Popiela do socjalistów włącznie — i uchwaliły: bojkotować wybory, nie stawiać kandydatów, nie głosować.

W tej całej „akcji” trzeba rozróżnić dwie rzeczy: co innego bowiem znaczy postanowienie niekandydowania — a co innego zgola namawianie, aby wyborca nie szedł do urny. Ponieważ decyzja większości przywódców partyjnych, aby wogóle nie zgłaszać swych kandydatów, jest wynikiem trafnego zrozumienia, że społeczeństwo ma do prawdy dość tych bonzów i dźwięk ich nazwisk budzi słuszenie w szerokich masach ludności zrozumiata awersję. Skłanianie natomiast tych rzesz do niegłosowania jest czemś, co można skwitować wersemetem bliższym: „Głos wasz będzie jako cymbał brzmiały, jako miedź brząkająca...”

Decyzje zatem tych partii do bojkotu wyborów są tem, co popularnie zwie się „cnotą z potrzeby”. Pp. Siroński i Rybarski, Niedziałkowski i Żuławski, Rataj i Mikołajczyk, Korfianty i Tempka chcą zachować cnotę, bogobojnie zaszyć się w pielesze domowe, nie dlatego, jakoby ich dusza nie rwała się do raję mandatów i djet, ale

z konieczności, z tej samowiedzy, że szeroki ogół, że masy wyborcze już dawno wyemancypowały się z pod ich wpływu, że pójście w lud zakończyć musiałyby się bardzo dla nich żałośnie... Ich własnymi partjami wtwarzają parokszymy rozłamowe, powstałe bez liku frakcyjek i sensacyjnych nowotworów, p. Trampczyński z przerażeniem spoglądał na coraz to nowe odłamy od pnia endeckiego. Złepk partji, tworzących podczas ostatniej kadencji ludowy klub parlamentarny, rozlatywał się w oczach; z chadecji odpryskiwały wciąż różne organizacje, tak, iż ostatecznie chadeccka reprezentacja w ostatnim Sejmie stopniała o przeszło 50 proc., a socjaliści z chwilą, gdy chcieli okazać, że mają za sobą robotnika i dla zaproteściowania przeciw nowej ordynacji wyborczej postanowili urządzić „strajk generalny” i wyjść „na ulicę” — dowiedli tylko, że obrażają się w próżni i naprawdę w warstwach robotniczych rozporządzają tak znikomym zasięgiem, iż jako siła polityczna wogóle nie wchodzi w rachubę.

Tak wygląda u nas naprawdę sytuacja „góry” partyjnej — i tem tylko tłumaczy się decyzja stronnictw opozycyjnych, aby wybory „zbojkotować”. Łapanie bowiem ryb... przed niewodem jest rzeczą niemożliwą — łapanie wyborców na wędkę partyjną stało się u nas też zupełnie niemożliwe.

Wiedzą o tem doskonale matadorzy partyjnicstwa i wysnuili tylko z tego logiczne konsekwencje.

Na plaży, w sporcie, czy podróży Eukutol skutecznie służy.

Nowe władze Aeroklubu Pomorskiego

W projekcie pracy Aeroklubu budowa własnego hangaru w Toruniu

Wczoraj w gmachu Inspektoratu Armji w Toruniu odbyło się walne zebranie Aeroklubu Pomorskiego pod przewodnictwem inspektora armji, p. generała Norwid-Neugebauera. Po zagajeniu przez przewodniczącego dokonano uzupełniających wyborów do zarządu. Prezesem wybrano p. generała dywizji Norwid-Neugebauera, wiceprezesem wicedyr. Dyrekcji Kolejowej Giltler-Gertlera. Poza tem do zarządu weszli inż. Smoliński, nacelnik wydziału w dyrekcji kolej. ppulk. Klementowski, starosta Skórewicz, inż. Dziwulski.

Członkami komisji rewizyjnej wybrano: naczelnika Urzędu Wojew. Szczepańskiego jako przewodniczącego, dr. Łukowicza, por. pilota Stablewskiego, wiceprezydenta Bałę i podkomisarza Policji Państw. Weca. Następnie zebrani omawiali program prac Aeroklubu Pomorskiego w roku bieżącym, a w szczególności pobudowanie hangaru dla Aeroklubu Pomorskiego w Toruniu oraz sprawę przyznania przez Ministerstwo Komunikacji dla Aeroklubu Pomorskiego jednego samolotu RWD 8 i jednego samolotu Henriot 28.

Oskarżony o zdradę główna działacz polski w Niemczech uwolniony od winy i kary

Wrocław, 17. 7. (PAT). Dziś odbył się przed sądem krajowym we Wrocławiu proces przeciwko Franciszkowi Trąbalskiemu, oskarżonemu o zdradę główną. — Trąbalski, który jest znanym działaczem mniejszości polskiej na Śląsku Opolskim miał rzekomo na zebraniu centralnego Związku Polaków w Zabrzu odczytywać ulotki o treści antypaństwowej.

Trybunał w czasie rozprawy starał się imputować oskarżonemu, że działał wraz z innymi członkami centralnego Związku Polaków z ramienia zakazanej obecnie socjalistycznej partji niemieckiej. Trąbalski w przekonujący sposób odparł te zarzuty, twierdząc, że jest polskim socjalistą, co nie jest równoznaczne z wprowadzeniem obecnie w Niemczech pojęciem marksisty i że z socjalistyczną partją niemiecką nigdy nie miał żadnego kontaktu. Po doskonałej obronie oskarżonego trybunał uwolnił Trąbalskiego od winy i kary.

Lot szybowcowy z żaglami na wysokości blisko 2 tys. metrów

Warszawa, 17. 7. (Pat). Z lotniska w Bezmiechowej wystartowali równocześnie trzech pilotów Zbigniew Zabski, Bolesław Baranowski i Piotr Mynarski na trzech różnych szybowcach. Na czele frontu burzowego dokonali oni przelotu żaglowego, którego odległość wynosiła od 100 do 120 km w kierunku wschodnim. Lot odbywał się na wysokości 1600 do 1900 m.

Pilot Zabski lądował koło Stryja, Baranowski koło Mikołajowa a Mynarski koło Gródka Jagiellońskiego. Lądowanie odbyło się bez wypadku. Lot ten jest pierwszym w Polsce wspaniałym jednoczesnym przelotu żaglowego trzech szybowców na czele jednego frontu burzowego.

Sensacyjna przegrana piłkarzy wiedeńskich w Warszawie

Warszawa, 17. 7. (Pat). Dziś rozegrany został w Warszawie wobec 4000 widzów mecz pomiędzy Legją a ożółtą drużyną wiedeńską Wacker. Legja, która wystąpiła w składzie wzmocnionym Martyna, grała doskonale i odniosła sensacyjne zwycięstwo 2:1 (1:0).

Szczęśliwym zdobywcą obu bramek był Nowrot. Dla wiedeńczyków jedyny punkt zdobył Heinreiter. Naogół wiedeńczycy zawiędli i grali bardzo dobrze w pierwszej połowie, natomiast po przerwie wyraźnie ustępowali Polakom.

Bestjański napad rabunkowy

W Wólce Mazowieckiej, powiat Rawa Ruska, woj. łwowskiego został dokonany bestjański napad rabunkowy. Do handlarza bydła Kremera wtargnęło w nocy pięciu uzbrojonych bandytów, zastrzelili kupca oraz jego brata, zranili jego matkę i siostrę i zrabowali znaczną sumę pieniędzy, przygotowana na dokonanie zakupów na dzisiejszy targ. Policja prowadzi energiczne dochodzenia. Na miejscu bawi komisja sądowno - śledcza.

Ponowne trzęsienie ziemi na Formozie

Londyn, 17. 7. (Pat). Z Tai - Koku na Formozie donoszą o trzęsieniu ziemi, które nawiedziło miasto Szincziku. Zginęło 35 osób, 108 jest rannych. Liczne domy są poważnie uszkodzone. Komunikacja telefoniczna i telegraficzna uległa przerwie. Ucierpiały również Szinkunam, Byoritsu i Toiko. Jest to czwarte trzęsienie ziemi na Formozie od dn. 21 kwietnia, kiedy w żywiołowej katastrofie utraciło życie przeszło 3200 osób, a około 10 tys. było rannych.

Taihoku, 17. 7. (Pat). Podczas wczorajszego trzęsienia ziemi w Szyn-Czikit na wyspie Formozie według oficjalnych danych zginęło 47 osób. 52 osoby są ciężko ranne a 92 lekko.

Rozdawał banknoty na ulicy

Oslo, stolica Norwegji, była w tych dniach teatrem niezwykłego zdarzenia. Z gmachu pewnego banku wybiegł na ulicę człowiek z pliką banknotów w ręce. Wszystkim napotkanym przechodniom wtykał do ręki po kilka banknotów i biegł dalej. Gdy rozdał już wszystkie pieniądze, rzucił się pod przejeżdżający autobus, którego koła zadały mu śmiertelne obrażenia. Policja stwierdziła, iż samobójcą był kasjer banku, dotknięty nagłem pomieszczeniem zmysłów. Jak uczciwi są jednak mieszkańcy Oslo, stwierdza fakt, iż następnego dnia zgłosili się do banku wszyscy obdarowani przez warjanta i zwrócili do kasy wetknięte im pieniądze. Bank nie stracił ani jednej korony z rozdanej przez kasjera sumy.

Klimat afrykański daje się we znaki armji włoskiej w Erytrei

Londyn, 17. 7. (PAT). Reuter donosi z Adenu: Wskutek niezwykle silnych upałów, jakie panują w Erytrei umiera dziennie 10 do 12 żołnierzy włoskich. Dość znaczna liczba chorych żołnierzy została odesłana z powrotem do Włoch.

Oszuści „odkazali” telefony

Na terenie województwa białostockiego grasowała od dłuższego czasu para oszustów którzy, posługując się fałszywymi legitymacjami, wymuszali od abonentów telefonicznych po 1 zł 20 gr. za rzekome odkażanie słuchawek telefonicznych. Oszukańcza para zdemaskowano w Grodnie i aresztowano. Są to Bronisław Pietraszkiewicz i Antonina Zdrajkowska z Ignatek pod Białymstokiem.

Jak organizuje się w terenie akcją zbiórkową

na rzecz Funduszu Uczczenia Pamięci Marszałka Józefa Piłsudskiego

Przewodniczący sekcji finansowej Naczelnego Komitetu Uczczenia Pamięci Marszałka Józefa Piłsudskiego, gen. Roman Górecki udzielił nam następujących wyjaśnień w sprawie zbiórki pieniężnej dla realizacji celów Komitetu:

Wciąż jeszcze jesteśmy wszyscy, jak Polska długa i szeroka, pod wrażeniem zgonu Odnowiciela Państwa i potęgi narodowej — Marszałka Józefa Piłsudskiego.

Zjednoczeni w bólu i głębokiej żalobie odczuliśmy równocześnie przemożną potrzebę oddania należnego hołdu Wielkiemu Zmarłemu, uwieńczenia cmentarza nieprzemijającym, pamięci, nieśmiertelnych zasług i wielkości odeszłego w zaświaty Wodza Narodu.

By te nasze zamierzenia uchronić przed rozproszeniem, by skoordynować wszelkie poczynania, mające za cel trwałe i widoczne uczczenie pamięci Komendanta powołał Pan Prezydent Rzplitej, pod swoim osobistym przewodnictwem Naczelny Komitet Uczczenia Pamięci Marszałka Józefa Piłsudskiego.

Komunikaty prasowe, które obwieszczyły ukonstytuowanie się Naczelnego Komitetu, powtórzyły wygłoszone przy tej okazji, w dniu 6 czerwca b. r., przemówienie Pana Prezydenta oraz referat generała Wieniawy-Długoszewskiego, w których zostało sprecyzowane zadanie i wytyczny kierunek prac Naczelnego Komitetu, a tem samem zostało usunięte niebezpieczeństwo, wynikające z mnogości projektów i ich rozstrzelania, — mnogości, pochodzącej z najszlachetniejszych pobudek, mogącej jednak uniemożliwić realizację najważniejszych i godnych Wielkiego Marszałka zamierzeń.

Autorytet Głowy Państwa oraz współudział najwyższych Jego dostojników dają rękojmię należytego poprowadzenia prac Naczelnego Komitetu i wyboru oraz urzeczywistnienia najlepszych inicjatyw formy naszego hołdu.

Setki organizacji społecznych, zawodowych i kulturalnych z całej Rzeczypospolitej zgłosiły i wciąż zgłaszają swój akces do prac Naczelnego Komitetu, ofiarowując swą pomoc i stawiając do jego dyspozycji swych członków i swe środki organizacyjne.

Ten żywiołowy odruch społeczeństwa sprężył się z przygotowaniem organizacyjnymi do akcji zbiórkowej i został całkowicie uwzględniony przy opracowaniu norm i zasad technicznego wykonania programu przeprowadzenia zbiórki na Fundusz Uczczenia Marszałka Piłsudskiego.

Ujęcie w ramy organizacyjne współudziału społeczeństwa, reprezentowanego przez swe organizacje i stowarzyszenia, pragnę, jako przewodniczący Sekcji Finansowej Naczelnego Komitetu, przedstawić w dzisiejszym swym przemówieniu:

Realizacja zamierzeń Naczelnego Komitetu w terenie została oparta wyłącznie na współpracy społeczeństwa.

Wyrazem organizacyjnym tej współpracy jest utworzenie w miastach wojewódzkich Rad Obywatelskich, w składzie około 10 osób, powołanych ze wszystkich warstw społecznych. Rady Obywatelskie łącznie z Wojewódzkimi Delegatami Wydziału Wykonawczego Naczelnego Komitetu, w osobach pp. Wojewodów, będą sprawowały opiekę i nadzór nad całością akcji propagandowej i zbiórkowej na terenie danego województwa oraz będą czuwały, aby żaden wyraz dobrej woli i inicjatyw stowarzyszeń lub poszczególnych obywateli nie został w tej akcji pominięty.

Rady Obywatelskie tworzą swe lokalne organy wykonawcze w postaci Komitetów Wojewódzkich oraz Komitetów Powiatowych, złożony również z przedstawicieli społeczeństwa.

Zorganizowane w ten sposób Komitety Wojewódzkie, będą pracowały z jednej strony — w ścisłym kontakcie z Sekcją Finansową Naczelnego Komitetu, od której otrzymają niezbędne wskazówki w szczegółowo opracowanych instrukcjach oraz wszelkie materiały i pomoce, potrzebne dla wykonania nakreślonego programu prac, z drugiej zaś

strony — będą kierowały pracami Komitetów Powiatowych.

Wykonanie programu prac przez każdy Komitet Wojewódzki i Komitety Powiatowe, sprowadza się zasadniczo do przeprowadzenia zbiórki na Fundusz Uczczenia Pamięci Marszałka przez:

1. zużytkowanie ofiarnej pracy, postawionych do dyspozycji Naczelnego Komitetu lub Komitetów regionalnych — członków organizacji społecznych, którym jako mężom zaufania tych orga-

nizacji będzie powierzona zbiórka indywidualna na listy składek:

2. przez wykorzystanie bądź dla propagandy, bądź dla ułatwienia zbiórki, środków organizacyjnych tych stowarzyszeń i instytucji, które zgłosiły swój akces do prac Naczelnego Komitetu.

Widzimy zatem, iż ujęta w sposób omówiony współpraca społeczeństwa uzyskuje możliwość żywego udziału w realizacji zadań Naczelnego Komitetu — za-

równo w jego wyższych jak i niższych komórkach organizacyjnych.

Składanie ofiar będzie mogło następować — bądź w formie jednorazowych, dobrowolnych składek względnie świadczeń, bądź przez deklarowanie przez organizacje i poszczególne osoby kwot, dających możliwość rozłożenia składek na spłaty miesięczne, dwumiesięczne, a nawet kwartalne.

Wzory 1-szej strony listy składek oraz 1-szej strony formularzy deklaracji zbiorowych, których wielotyśny nakład w szacie ozdobnej został wykonany przez Polską Wytwórnę Papierów Wartościowych, będą umieszczone w piśmie stołecznych i prowincjonalnych z chwilą rozpoczęcia akcji zbiórkowej:

Przechodząc do treści wskazówek, czy też instrukcji, opracowanych przez Sekcję Finansową N. K., a normujących prace organów wykonawczych, podkreślam zasadnicze, obowiązujące zasady:

- 1) niedopuszczanie do jakiegokolwiek przymusu przy deklarowaniu składek lub składaniu ofiar,
- 2) przyjmowanie najdrobniejszych nawet ofiar,
- 3) możliwość uiszczenia składek w spłatach ratalnych,
- 4) dokonywanie wszelkich wpłat ze składek lub ofiar wyłącznie na jedno konto Naczelnego Komitetu w P. K. O. Nr. 1313, które zostało, ze względu na cel, zwolnione od wszelkich opłat manipulacyjnych.

Unormowana przestrzeganiem tych zasad akcja zbiórkowa będzie miała jednolity przebieg i obowiązuje również te miasta wojewódzkie, jak Warszawa, Kraków i Wilno, którym Naczelny Komitet zezwolił, obok zbiórki ogólnej, na prowadzenie zbiórki odrębnej, uwzględniając trzy, uznane przez Naczelny Komitet cele regionalne, mianowicie: dla Warszawy — wzniesienie pomnika, dla Krakowa — usypanie kopca na Sowińcu i dla Wilna — budowę grobowca.

Kończąc me przemówienie stwierdzam z uczuciem wielkiego zadowolenia, iż już obecnie, więc przed rozpoczęciem akcji zbiórkowej, napływają w wielkiej ilości samorzutne składki i ofiary, co pozwala mieć pewność, iż wola Narodu istotnie stworzy potężny wyraz uczczenia pamięci Józefa Piłsudskiego, Pierwszego Marszałka Polski.

Zgon śp. pułk. Mączyńskiego obrońcy Lwowa z roku 1918

W dniu 15 bm. o godz. 16 zmarł we Lwowie w szpitalu wojskowym po dłuższej chorobie serca w wieku lat 54 śp. pułkownik Czesław Mączyński, dowódca obrony Lwowa z 1918 r. i małopolskich oddziałów armii ochotniczej. Zmarły, uczonej historyk, władający 10 językami, odbył kampanię wojny światowej jako oficer artylerji w armji austriackiej. W listopadzie 1918 r. był komendantem polskich sił zbrojnych walczących przeciwko Ukraincom o polskość Lwowa. — Następnie był komendantem miasta i powiatu lwowskiego wraz z oddziałami bojowymi. W roku 1920 został mianowany dowódcą małopolskich oddziałów armji ochotniczej i walczył przeciwko nawałce Budziennego i wojaczkach, które jak Zadworze i Krasne, stanowiły bohaterską kartę polskiego ochotnika w Małopolsce.

Śp. zmarły w pierwszych latach po wojnie był posłem na Sejm i przewodniczącym kapituły Krzyża Obrony Lwowa i posiadał liczne odznaczenia, m. in. krzyż Virtuti Militari, Krzyż Walecznych 4-krotnie i Krzyż Niepodległości z mieczami.

Ostatnio śp. Brygadjer Mączyński przebywał stale w swym majątku ziemskim Wierzbów w ziemi brzeżańskiej.

Śmierć nestora nauki francuskiej

Zmarł w Paryżu w 103 roku życia profesor Aleksander Gueniot — przewodniczący Francuskiej Akademji Medycznej.

Pan Prezydent Rzplitej podpisuje się w księdze harcerskiej

Po wielkiej defiladzie harcerskiej w Spale Pan Prezydent Rzplitej złożył swój podpis w księdze harcerskiej. Na zdjęciu — Pan Prezydent Rzplitej otrzymuje pióro do podpisu.

Niść serdecznej przyjaźni i współpracy Oficerowie rezerwy do swych przełożonych i kolegów w służbie czynnej

Dowódca 4 dywizji piechoty, p. gen. Włodzimierz Maxymowicz - Raczyński, otrzymał od grupy oficerów i podchorążych rezerwy z 14 p. p. ozdobię wykonany adres następującej treści:

„W przekonaniu dobrze spełnionego obowiązku żołnierskiego, my, oficerowie i podchorążowie rezerwy 14 p. p. we Włocławku, meldujemy posłusznie Panu Generalowi odbyte przepisanym dla rezerwy ćwiczeń.

Świetnej 4-tej dywizji, Dowódcy Panu Generalowi Włodzimierzowi Maxymowicz - Raczyńskiemu, 14 p. p., bohaterem bojownikiem w obronie Niepodległości i naszym najbliższym władzom przełożonym, którzy w imię szczytnych hasel Zgasłego Wielkiego Wodza nie szczędzili sił i trudów w pracy nad nami ku chwale Ojczyzny, składamy tą drogą wyrazy najwyższego uznania, przywiązania i hołdu. Zdzierżgnięta w okresie ćwiczeń nie przyjaźni z pułkiem macierzystym jeszcze mocniej zespoliła serca i myśli nasze do stałego i sumiennego spełniania obowiązków względem Ojczyzny.

Cześć Żołnierzowi Polskiemu!
(Następuje kilkadziesiąt podpisów oficerów i podchorążych rezerwy).

P. gen. Maxymowicz - Raczyński w odpowiedzi wystosował na ręce podpo-

rucznika rezerwy Kazimierza Sypniewskiego we Włocławku następujące pismo:

„Za przesłany na moje ręce w imieniu grupy oficerów i podchorążych rezerwy, odbywających ćwiczenia w 14 p. p. adres, serdecznie Panu Porucznikowi i jego kolegom dziękuję.

Adres ten jest dla mnie dowodem rzetelnie spełnionego żołnierskiego obowiązku obustronnie, t. j. i przez oficerów i podchor. rez. i przez 14 p. p. i świadczy o zawiązaniu silnych uczuć kadry rezerwowej z kadra zawodową, oraz o zdzierżgnięciu silnych węzłów koleżeńskich w pracy dla dobra i potęgi Rzeczypospolitej w myśl szczytnych hasel naszego Wielkiego Naczelnego Wodza z okresu walki o Niepodległość i Wielkiego Wychowawcy Narodu w okresie żmudnej i ciężkiej pracy pokojowej.

Jestem przekonany, — że w razie potrzeby spełnię Panowie również chlubnie i dobrze swój żołnierski obowiązek na polu walki, jak spełniliście go obecnie w okresie pokojowej pracy przygotowawczej.

Proszę o przekazanie tego mego uznania i podziękowania wszystkim Kolegom.

Dowódca dywizji:
(—) Maxymowicz - Raczyński, gen. bryg.

Ze zlotu harcerskiego w Spale Weterani 1863 r. zwiedzają obóz

We wtorek przybyła do Spaly grupa weteranów 1863 r. Weteranów powitano uroczystie na dworcu i specjalnymi samochodami przewieziono na teren zlotu. Zwiedzili oni obozy i wystawę zlotową.

Podczas pokazów popołudniowych na stadionie uczczono weteranów przez powstanie. Tłumy harcerzy, wypełniających trybuny, wznosiły okrzyki: „niech żyją“.

Dzień międzynarodowego braterstwa skautowego

Ostatni wtorek na zlocie został poświęcony skautom zagranicznym i szerzeniu międzynarodowego braterstwa skautowego. Na stadionie odbyły się pokazy skautów zagranicznych. Pokazy wzbudziły wielkie zainteresowanie harcerzy i harcerzy, wypełniających szelnie trybuny. Na zakończenie orkiestra węgierska odegrała pierwszą brygadę,

budząc wśród obecnych wielki entuzjazm.

Szereg reprezentacji zagranicznych podejmował w swoich obozach przewodniczącego Z. H. P. wojewodę Grażyńskiego. Wieczorem odbyło się ognisko skautów zagranicznych, transmitowane przez Polskie Radio.

DO NABYCIA
W
BIUSZANKACH
LUB
TEKTURZE

MAOK
TEPI ROBACTWO

5671

Droga do milionów

W noweli p. t. „Złoty Żuk“ opisuje Edgar Poe historję odnalezienia skarbu zakopanego na bezludnej wyspie przez słynnego pirata, kapitana Kida. Co było fantazją poetycką Poe'go, to zmaterializowało się w rzeczywistości.

Wśród plutokracji amerykańskiej, jedno z pierwszych miejsc zajmuje rodzina Astorów. Majątek Astorów liczą na paręset milionów dolarów, a datuje się ich fortuna jeszcze z początku XIX wieku. Założycielem dynastji Astorów i fundatorem wielkiej fortuny tego rodu był Jan Astor, który w początkach swej kariery trudził się skupem i sprzedażą futer, które nabywał od trapperów kanadyjskich. Nie to jednak stało się źródłem zubożenia się Astora. Historję dojścia Astora do fortuny, historję prawdopodobną zresztą, powiada w wydanej prywatnie broszurze niejaki F. Head z Bostonu.

Przytacza przytem szereg dokumentów i dat, które nadają opowiadaniu znamię prawdopodobieństwa.

Otóż, jak twierdzi autor, kapitan Kid nagrał w czasie swych wypraw korsarskich olbrzymie skarby, które ukrył i zakopał na wschodnich wybrzeżach Ameryki, w stanie Maine. Na ślad tych skarbów wpadł w roku 1801 Jan Jakób Astor. Pieczara jednak i cały teren nad brzegiem, gdzie zakopane były skrzynie kapitana Kida, należały od dziesiątków lat do rodziny Olmstead. Astor próbował zrazu nabyć tereny podstawiając jako nabywcę trappera Cartier, kanadyjczyka, od którego nabywał futra. Olmstead odrzucił jednak ofertę. W jaki sposób Astor dotarł do tej pieczary, kiedy i jak wygrzebał skrzynie — niewiadomo. Autor podaje jednak wyniki zbadania konta bankowego Astora w Bostonie. Do 1801 roku wykazywało ono sumę 4.000 dolarów, po tym roku wzrosło do ...500.000 dolarów. Ze skrzynia kapitana Kida z nagrabionym skarbem zakopana była istotnie w owej pieczarze, leżącej na terenie majątku rodziny Olmstead, o tem świadczy według autora poszukiwania, które prowadził na własną rękę Fr. Olmstead. Poszukiwania te uwieńczone były sukcesem; znalazł on bowiem w pieczarze odcisnięte w glinie ślady zakopanej skrzyni żelaznej, obitej

grubemi sztabami. Skarbu nie było już, wyjęto go.

Taka więc jest, według Fr. Head'a, geneza olbrzymiego majątku Astorów, którzy należą dzisiaj do szczupłego grona milionerów amerykańskich, uważających się za arystokrację wśród tysięcy innych milionerów świeżego stempla.

Najciekawsze i najdziwniejsze historie

Najsprytniejszym i najpewniejszym może trickiem szpiegowskim z czasów wojny światowej było użycie fajki jako schowka dla tajnych dokumentów. Główna fajki, t. j. jej ścianki były wewnątrz puste, tak, iż można było włożyć między nie cieniutkie zwitki zapisanej bibuły jedwabnej. W razie niebezpieczeństwa wystarczył jeden obrót cybuzka, by ochraniająca od gorąca bibułka

listewka asbestu usunęła się a ogień strawił natychmiast papiery.

W klasztorze Cystersów, w Alcobara, w Portugalji, znajduje się kuchnia, która dostarcza samą żywność. Klasztor zbudowany jest na skałach, przez które przepływa rzeka górską. Otóż kuchnia klasztorna znajduje się nad samą rzeczką, która przepływa przez środek olbrzymiej izby kuchennej. Ilekroć szef kuchni klasztornej zadysponuje ryby na obiad, wystarczy, by kuchcik zanurzył się w wodzie, a wyciągnie potrzebne mu pstragi, karasie lub inne ryby.

W republikach południowo - amerykańskich, w Wenezueli, Kolumbji, Ekwadorze, panują dziwne obyczaje wśród murzynów, którzy przyjęli strój i zwyczaje europejskie. Noszą oni mianowicie przyczepione do ubrań kartki z ceną, tak, jak były one przyszyte w magazynach. Murzyni chcą w ten sposób pochwalić się, że noszą ubrania uszyte przez krawca, a nie własnorecznie.

Osobliwy cmentarz przemysłowy znajduje się w Lille. Na cmentarzu tym chowane są psy przemysłowców, którzy przy pomocy tych czworonogów szmuglują tytoń z Belgji do Francji. Celnicy francuscy polują niezmordowanie nad granicą, na osobliwych przemysłowców i strzelają do nich. Bywają miesiące, gdy ofiarą celnych strażów strażnicy granicznej pada 50—60 psów-przemysłowców. Zabite psy grzebane są właśnie na owym cmentarzu, który stanowi jedną z osobliwości Lille.

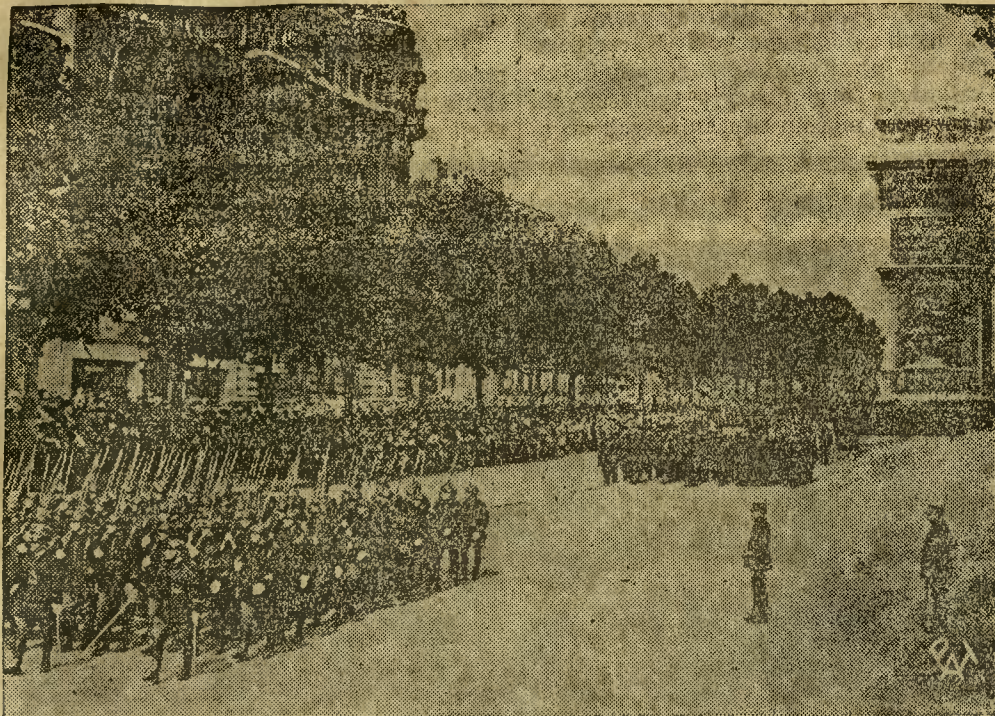
Ankieta przeprowadzona przez jeden z miesięczników amerykańskich wykazała, że 940 wybitnych angielskich i amerykańskich pisarzy, publicystów i dramaturgów napisało swe najlepsze rzeczy w wieku od 45 do 59 roku życia.

W Japonji istnieje prawo, które dozwala oskarżonemu zasłaniać twarz w sądzie i przed rozprawą małą siomianą lub chustką. W ten sposób może oskarżony aż do wydania wyroku, nie odsłaniać swego incognito i nie narażać swego dobrego imienia, dopóki nie zapadnie wyrok dlań nieprzychylny.

Ludzie są uczciwsi, niżby się to wydawało. Pewien psycholog w Nowym Jorku zeznał do stu nieznanym mu osób listy z załączeniem jednego dolara, jako wyrównania rachunku za rzekome dostawy. Z tych stu osób odesłało eksperymentatorowi z powrotem owego dolara 63 osoby, co jest wcale dobrym wynikiem jak na dzisiejsze czasy.

M. K.

Święto 14 lipca w Paryżu

Przy niezwykle pięknej pogodzie odbyły się w dniu 14 bm. w Paryżu imponujące uroczystości z okazji Święta Narodowego. Rano odbyła się wspaniała defilada wojskowa, w której między in. wzięło udział 650 samolotów, popołudniu zaś odbyły się pochody organizacji politycznych. Na zdjęciu fragment defilady wojskowej pod Łukiem Triumfalnym.

Śmierć „europejskiego Forda“

Andrzej Citroen, generalny konstruktor samochodów, który zmarł w tych dniach w Paryżu, był jedną z najdziwniejszych postaci XX-go wieku. Jako młody inżynier, założył w Paryżu małą fabrykę zębatych kół i w krótkim czasie przedsiębiorstwo to rozwinęło się w taki sposób, że zamiast dziesięciu robotników, Citroen zatrudnił 250. Na kilka lat przed wojną, Citroen, znany już jako świetny organizator, został powołany do Moskwy i do Wiednia, gdzie założył filję, a w roku 1912 udał się po raz pierwszy do Ameryki, ażeby studjować metody pracy Forda.

Lecz wielka karjera Citroena zaczęła się dopiero podczas wojny. Już po kilku miesiącach okazało się, że fabryki francuskie, źle zorganizowane, nie mogły nadążyć z wyrobieniem amunicji. Pewnego dnia Citroen, który jako porucznik artylerji walczył na froncie, poprosił o audjencję u ministra wojny. Przedłożył on zupełnie nowy plan organizacji fa-

bryk amunicji i został zamianowany dyrektorem arsenału w Roanne. Dzięki młodemu porucznikowi, udało się w krótkim czasie podnieść produkcję pocisków na 55.000 dziennie, tak że potrzeby frontu były całkowicie zaspokojone.

Po wojnie Citroen rzucił się z impetem na nowe pole walki: produkcja samochodów, na sposób Forda, stała się jego ideałem. 4-go czerwca 1919 Citroen wypuścił ze swojej fabryki w Javel samochód własnej marki w sile 5. H. P. i — od tego czasu automobile Citroena rozpowszechniły się po całym świecie.

Przemysłowiec ten był w pierwszym rzędzie genialnym mistrzem reklamy. Wysłał jedną ekspedycję przez Saharę, drugą przez Tybet i Chiny; w Paryżu urządził kolosalną reklamę na wieży Eiffel i zaangażował lotników, którzy w całej Francji rozpowszechniali sławę jego samochodów.

Lecz Citroen — miał dwa błędy: lu-

bił karty i nie przyjmował od nikogo rady. Gdy przed kilku laty wybuchł kryzys światowy, Citroen, nie zważając na przestrogi, fabrykował dalej codziennie 250 samochodów, których jednakowoż — nikt nie kupował. Pomimo deficytu prowadził dalej życie na wielką skalę, tak że kilka miesięcy temu, bankructwo było nieuniknionem...

Zegarek z węgla

Inwalida wojenny, Borussak, zamieszkały w Heidelbergu, z zawodu mechanik, wykonał zegarek, którego wszystkie części składowe są z węgla. Zegarek funkcjonuje precyzyjnie i bez uszkodzeń tak, jakgdyby był wykonany z metalu. Osobliwość ta budzi zrozumiałe zainteresowanie wśród fachowców i laików, którzy podziwiają benedyktyńską pracę inwalidy.

WALTER HERRMANN

(Przedruk wzbroniony, 28)

Los szpiega

CZĘŚĆ II.

Inferno (Piekło)

(Tłumaczyl z niemieckiego Teha).

Plaga robactwa w kolonji karnej to specjalny rodzaj udręku skazańców. Kto tego na własne oczy nie oglądał, ten uwierzy, ile pluskiew i pcheł harcuje tam w gorącej porze roku. Trzeba je było wymiatać i wynosić poprostu całemi szufelkami. Ale i to nie pomagało, gdyż po chwili w tem samym miejscu pojawiały się nowe legjony tych wstrętnych stworzeń. O jakiejś systematycznej walce z tą plagą nikt w Gujanie nie myśli. Bo i po co?

Specjalnie nieprzyjemny jest mały brunatny chrząszcz, który się przedewszystkiem rzuca na artykuły żywnościowe. Występuje on także w masowych ilościach, o których my w Europie nie mamy poprostu pojęcia. Nazywają go tam „charançon“.

W roku 1918 już po ukończeniu wojny takie produkty spożywcze, jak mąka, ryż, groch, fasola a nawet chleb, stały się wprost nie do spożycia, tyle się w nich roiło tego robactwa. Co rano trzeba było usuwać te chrząszcze masami ze skrzyń z mąką, której zapasy poprostu z dnia na dzień się ulatniały. Z takiej mąki,

zanieczyszczonej przez robactwo wypiekano chleb dla więźniów. Był on tak przez te chrząszczyki zapaskudzony, że nawet po wypieczeniu zachowywał ich barwę. Głód zmuszał jednak więźniów do spożywania nawet takiego chleba.

Jednak pewnego dnia jeden ze skazańców zdobył się na odwagę pokazania tego chleba, jak również stoczonych przez robactwo jarzyn, naczelnemu lekarzowi. Doktor udał się wówczas do pomieszczenia, gdzie przechowywano prowiant i kazał sobie pokazać jego zapasy. Następnie wezwał do siebie komendanta i oświadczył mu, że zarówno chleb, jak i rośliny strączkowe są zepsute i nie mogą być ze względów zdrowotnych wydawane skazańcom. Na mocy posiadanych przez niego uprawnień zakazuje dalszego używania tych zapasów żywności oraz poleca w całości je zniszczyć. Na to komendant, którym był pewien Korsykanin nazwiskiem Crusiani, poprosił naczelnego lekarza, o pozwolenie na wysłanie zepsutych prowiantów na Wyspę Djabelską, gdzie zużyte zostaną jako pasza dla świń. Doktor się na to zgodził. Przez jakieś dziesięć dni potem otrzymywali wszyscy więźniowie chleb i jarzyny bez zarzutu. Ale niebawem wszystko wróciło znowu do dawnego stanu.

Zawiadomiliśmy o tem natychmiast naczelnego lekarza. Ten zirytowany powtarzaniem się tego rodzaju nadużyć, postąpił krótko i węzłowato. Sprowadził dwudziestu ludzi i kazał wszystkie zapasy jarzyn i mąki, znajdujące się w magazynie, wartości około pięćdziesięciu tysięcy franków, wyrzucić do morza. Następnie wysłał odpowiedni raport o wszystkim do ministerstwa. Śledztwo, zarządzane wskutek tego przez rząd, doprowadziło do wykrycia całej szeroko zakreślonej afery nadużyć i defraudacyj.

Zarząd kolonji karnej zakupywał żywność za bezcen i wystawiał rządowi rachunki, jak za towar „pierwszej klasy“. Wydało się przytem, że Murzyn Tel, dyrektor „administration pénitentiaire“ kolonji, schował do swej kieszeni przy tego rodzaju transakcjach zgórą dwieście tysięcy franków. On, najwyższy urzędnik zarządu kolonji!

A jaki był rezultat tego wszystkiego? Tel został wezwany do Paryża, gdzie otrzymał dymisję ze swego stanowiska, podobnie jak jego poprzednik, który przy zakupach żywności ciągnął jeszcze większy profit dla siebie, ponieważ w latach wojny nie był prawie zupełnie kontrolowany. Kiedy po raz ostatni wyjechał po zakupy do Brazyliji, zapomniał już z tej podróży powrócić. Nie widziano go już nigdy więcej w Gujanie, jak również dwóch milionów franków, które zabrał ze sobą.

W Gujanie kradną wszyscy, poczynając od dyrektora administracji, a kończąc na najbardziej podrzędnym dozorczy.

W roku 1914 np. nadszedł do kolonji transport skóry, wartości 22.000 franków, a przeznaczony na obuwie dla więźniów. Zniknął on gdzieś bez najmniejszego śladu. Sprawców nie wykryto, a więźniowie musieli chodzić boszo.

W roku 1923 skrzynie i bele z materiałami, przeznaczonymi na odzież dla zesłańców na wyspach, zostały „przez pomyłkę“ wyladowane w Cayennie na łądzę stałym. Gdy wreszcie „pomyłkę“ spostrzeżono, cały ładunek przepadł. Wprawdzie aresztowano czterech dozorców i jednego starszego dozorcę i skazano ich na pozbawienie poborów w przeciągu sześciu miesięcy, ale więźniowie nie otrzymali należnej im odzieży.

(Ciąg dalszy nastąpi).

Fundusz Pracy przejmuje drużyny robocze młodzieży

Jak już donosiliśmy, odbyło się w dniu 15 lipca br. walne zgromadzenie Stowarzyszenia Opieki nad Niezatrudnioną Młodzieżą (SOM), zwołane celem przyjęcia bilansu netto, oraz zdecydowania nowej formy organizacyjnej Stowarzyszenia.

Stowarzyszenie nad Niezatrudnioną Młodzieżą, skupiające obecnie w swych szeregach przeszło 20.000 młodzieży, powstało w jesieni 1933 roku jako wyraz dążeń rządu i społeczeństwa, zmierzających do zapewnienia bezrobotnej młodzieży nie tylko egzystencji, lecz również do wychowania jej na pełnowartościowych obywateli państwa przez stałą i systematyczną pracę. W ciągu dwóch lat swego istnienia Stowarzyszenie Opieki nad Niezatrudnioną Młodzieżą zorganizowało szereg drużyn roboczych dla młodzieży od 17 do 21 lat, pracujących na robotach publicznych, kilkanaście warsztatów pracujących na własne zaopatrzenie — opierając swoją działalność o fundusze przekazywane na ten cel przez ministerstwo opieki społecznej i Fundusz Pracy.

Założenia, na jakich Stowarzyszenie powstało, nie były ostatecznymi formami organizacyjnymi i już pierwszy okres działalności SOM'u wykazał, że struktura organizacyjna winna ulec zmianie. W miarę postępującego niezmiernie szybko rozwoju organizacji i coraz bardziej naglącej potrzeby zajęcia się młodzieżą bezrobotną, tracącą cały zapas energii w bezczynności, konieczność przystosowania Stowarzyszenia do zwiększającego się wciąż zakresu jego działalności stała się niecierpiącą zwłoki. Już zatem w jesieni ubiegłego roku postanowiono przeprowadzić reorganizację, bądź przez utworzenie specjalnej fundacji, bądź też — wychodząc z założenia ogromnej i zaszczytnej roli, jaką SOM odegrało w naszym życiu zbiorowym przez czas swego krótkiego istnienia — przez nadanie Stowarzyszeniu form stowarzyszenia wyższej użyteczności, bądź też wreszcie przez bliższe związanie akcji SOM'u z akcją Funduszu Pracy.

Wobec tendencji ze strony czynników państwowych scentralizowania całokształtu walki z bezrobociem, co w znacznej mierze nastąpiło już przez włączenie Funduszu Bezrobocia do Funduszu Pracy, walne zgromadzenie SOM'u powzięło decyzję rozwiązania organizacji i przekazania jej agend i majątku Funduszowi Pracy.

Fundusz Pracy zajmie się młodzieżą bezrobotną nie tylko od strony zarobkowej, ale również zajmie się całokształtem akcji oświatowej i wychowawczej wśród tej młodzieży.

Zgromadzenie SOM'u powzięło decyzję likwidacji po uprzednim porozumieniu się z Funduszem Pracy i w głębokim przekonaniu,

że Fundusz Pracy mający na podstawie swego nowego statutu dostateczne uprawnienia do zajęcia się zagadnieniem bezrobocia młodzieży nie tylko od strony dostarczenia jej chwilowych środków egzystencji, lecz również od strony wychowawczej, — oprze swą pracę na zapoczątkowanym w ten sposób nowym odcinku swej działalności na tych samych zasadach, jakie przyświecały twórcom SOM'u, a mianowicie na wyodrębnieniu z całokształtu zagadnień bezrobocia sprawy bezrobotnej młodzieży, której należy dać nie tylko pracę, lecz również wyszkolenie zawodowe i przygotować ją do samodzielnego czynnego i twórczego udziału w życiu społeczeństwa, a więc to wszystko, co

należy rozumieć przez wychowanie państwowe.

Walne zebranie SOM'u wybrało komisję likwidacyjną w osobach: b. ministra dr. Stefana Hubickiego, naczelnika Mieczysława Biesiekierskiego i naczelnika Gustawa Zielińskiego jako członków oraz senatorki Hanry Hubickiej i radcy Michała Krasockiego — jako zastępców.

Walne zebranie wyraziło podziękowanie i uznanie za dotychczasową działalność prezesa SOM'u b. ministrowi dr. Stefanowi Hubickiemu.

Komisja likwidacyjna wyposażona w kompetencje zarządu zajmie się przekazaniem agend SOM'u Funduszowi Pracy.

Prezydent Francji w dniu święta narodowego

W niedzielę 14 bm. w czasie wielkiej rewii na Polach Elizejskich prezydent Lebrun wręczył oddziałom lotniczym nowe sztandary.

Porozumienie Polski z Gdańskiem w sprawie obrotu produktami rolnictwa, ogrodnictwa i robotówstwa

W dniu 17 lipca 1935 nastąpiło zakończenie rokowań polsko-gdańskich w sprawie obrotu produktami rolnictwa, ogrodnictwa i rybołówstwa między Polską a Gdańskiem i podpisane zostało obojętne porozumienie, dotyczące wykonania układu pomiędzy Rządem Polskim a Senatem W. M. Gdańska o obrocie produktami rolnictwa, ogrodnictwa i rybołówstwa, zawartego dnia 6 sierpnia 1934 r.

W porozumieniu tem ustalono ilości produktów wyżej wspomnianych, jakie mają być dostarczone z Polski do Gdańska i od-

wrotnie w okresie roku gospodarczego 1935-1936.

Wspomniane wyżej porozumienie podpisane zostało przez naczelnika Wydziału M. P. i H. Alfreda Siebeneichera oraz w imieniu Senatu W. M. Gdańska przez senatora rolnictwa Lothara Rettelskiego.

W związku z tem mają być w najbliższych dniach rozpoczęte rozmowy branżowe pomiędzy zainteresowanymi organizacjami gospodarczymi na temat wykonania podpisanego porozumienia.

Polski spływ kajakowców do Morza Czarnego Uczestnicy przybyli już do Czerniowiec

Dnia 16 bm. przybyła do Czerniowiec polska wycieczka kajakowców, zorganizowana przez Ligę Morską i Kolonjalną w liczbie 156 osób na 83 kajakach, pod kierownictwem płk. Muchalskiego. Wycieczkę powitali w imieniu armii rumuńskiej gen. Craioveanu w otoczeniu wyższych oficerów, prefekt Czerniowiec Vantu, konsul R. P. Uzdowski wraz z personelem konsulatu, delegacje towarzystw polskich oraz liczne rzesze ludności. Orkiestra wojskowa odegrała hymny narodowe polski i rumuński oraz „Pierwszą Brygadę”.

Przemówienia powitalne wygłosili pre-

fekt Vantu i prof. Naubris po polsku, w imieniu tow. przyjaźni Polski, następnie płk. Jampolski w imieniu b. ochotników wojsk polskich oraz profesor Ratiu w imieniu harcerstwa rumuńskiego. Na przemówienia te odpowiedział po francusku płk. Machalski. Armia rumuńska i „Liga Navala” podejmowała wycieczkę polską obiadem, podczas którego imieniem miasta przemawiał po polsku radca Machniewicz. Wycieczka otrzymała bezpłatne kwatery.

Wczoraj polscy kajakowcy wyruszyli Prutem do Morza Czarnego.

Bohaterstwo 14-letniego dziewczęcia

Ratując małego braciszka sama poniosła śmierć

Córka rolnika Miętkiego z Wdzydz, licząca lat 14 udała się ze swym braciszkiem po wodę do jeziora. Braciszek, liczący lat siedem spadł z mostu do wody, dziewczynka nie namyślając się rzuciła

się na ratunek, zanim jednak zdołała dopłynąć do brata utonęła. Chłopiec uratowany został przez rolnika Lipskiego. Zwłoki bohaterki dziewczęcia znalaziono po dłuższych poszukiwaniach.

Zjazd muzyków polskich

W dniach 5—8 lipca b. r. obradował w Krzemieńcu Zjazd Muzyków, zorganizowany przez Towarzystwo Wydawnicze Muzyki Polskiej. Zjazd wysłuchał referatów pp. F. Labuńskiego, R. Palestra, T. Szeligowskiego i St. Śledzińskiego i przeprowadził dyskusję nad temi referatami oraz całokształtem zagadnień życia muzycznego w Polsce. Wynikiem obrad Zjazdu jest obszerne uchwała, zawierająca postulaty w sprawach: uporządkowania zawodu muzycznego i powołania Izby Muzycznej, reorganizacji szkolnictwa muzycznego, propagandy muzyki współczesnej, amatorstwa muzycznego, muzyki kościelnej i innych.

Uchwała Zjazdu została złożona P. Ministrowi W. R. i O. P.

Śmierć emigranta polskiego na f.ńskim statku handlowym

Do Gdyni zawiązał statek pod banderą fińską „Bore VIII”. Kapitan zawiadomił władze, że na statku jego zmarł młody 23 letni emigrant Wasyl Kura z Brześcia nad Bugiem, który wracając z Ameryki do Polski został przyjęty jako majtek na ten statek ale po drodze zapadł na zdrowiu i po kilku dniach zmarł. Ciało jego zwyczajem morskim wrzucono do morza.

Potworny dramat w hotelu

Jeden z pokoi hotelu „Bellevue” we Lwowie był w ub. niedzielę terenem makabrycznej sceny samobójstwa.

W sobotę nad ranem przybył do hotelu 23-letni bezrobotny stolarz, Józef Swarczewski i 20 letnia Stefania Palas, pomocnica drukarska, zajęta w drukarni Ossolineum.

Młoda para przyniosła z sobą 90 proszków na ból głowy i zażądała dwie szklanki wody. Swarczewski wysypał do szklanek po 45 proszków i oboje równocześnie wypili. W nadziei, iż zażycie proszków spowoduje śmierć, oboje ułożyli się w łóżku. Gdy się to jednak nie stało, powzięli postanowienie, że Swarczewski udusi Palasównę, a następnie sam się powiesi. Palasówna wyraziła zgodę i Swarczewski począł ją dusić. Po chwili jednak dziewczyna zaczęła krzyżeć i Swarczewski przerwał okropną „egzekucję”.

Przystąpił natomiast do wykonania zamachu samobójczego i zarzucił петлę na ramie okna. Петлę była z cienkiego sznurka i urwała się. Swarczewski wobec tego zaczął pasek o kłamkę i петлę paska założył na szyję a dziewczyna widząc to zemdlala.

Po dwóch godzinach służba hotelowa, nie mogąc dopukać się wyważyła drzwi i znalazła Swarczewskiego nieżywego, a Palasównę bezprzytomną.

Palasównę aresztowano pod zarzutem współdziałania w samobójstwie. Przedstawiała ona okropną noc, spędzoną w hotelu.

Ochotników do Abisynji werbowali oszuści w Łodzi

W Łodzi znaleźli się młodzi aferzyści, — którzy wyszukując zastraszający się konflikt między Włochami i Abisynją, rozpuścili pogłoski o przyjmowaniu kandydatów na ochotników do wojska włoskiego i abisynskiego.

Oszuści zapewniali amatorów wojennego zarobku, że na służbę w wojsku włoskiem bądź abisynjskiem otrzymają wynagrodzenie po 15 do 45 zł dziennie.

Najwzrostliwsi znaleźli się wielu, — którzy ulegli namowom oszustów i wręczali im różne kwoty tytułem wpisowego i kosztów wstępnych. W ten sposób zostało oszukanych na terenie Łodzi kilkadziesiąt osób.

Z ślubnego kobierca za kraty więzienne

Mieszkańcy gm. Miszewo Murowane powiatu plockiego od 3 dni żyją pod wrażeniem wstrząsającej tragedii jaka rozegrała się onegdaj we wsi Kępa Polska. W mieszkaniu Stawiańskiego odbywały się uroczystości weselne. Pośród gości wesela Kołatajem i Matejką oraz p. młodym Stawiańskim a Głowackim Janem wynikł spór o to, co muzykanci mają zagrać. Kłótnia przemieniła się w krwawą bójkę na noże, kolki i bagnety. Pod zadanym ciosem przez jednego z trzech wymienionych zginął Głowacki Jan lat 49, mieszkaniec Kępy Polskiej. Szczegółowe dochodzenie prowadzi policja. Na miejsce okropnej zbrodni wyjechał wczoraj sędzia śledczy z Plocka. Zwłoki tragicznie zmarłego zabezpieczono na miejscu. Nowożeńca wraz z jego współzawodnikami osadzono w więzieniu.

Zniwa się zaczęły.

Turystyka i krajoznawstwo

Nasz tygodniowy dodatek turystyczny

Poznajmy Jeziora Brodnickie

Barwne plakaty wzywają do zwiedzania „fiordów Norwegii”, na Nordcap, na plażę Ostendy, pod słońce Afryki, na morze Śródziemne. Krzyczą swymi barwami i żonglują nazwami, które budzą tęsknoty, trudne do zaspokojenia. A niezaspokojona tęsknota pozostawia żal, że nie można brać udziału w wyprawach dalekich, dostępnych tylko dla nielicznych szczęśliwców... Lecz żal to — powiedzmy sobie szczerze — niemądry, gdyż zapominamy, a często nawet nie wiemy, że o kilka kroków od naszych powszednich, deptanych codziennie ścieżek ciągną się szlaki, które rywalizować mogą z najbardziej rozreklamowanymi okolicami Europy, a wyższość nad nimi posiadają tę, że dostępne są dla wszystkich, bez paszportów, bez dolarów, bez książeczek czekowych, nawet bez Orbisów, Cooków czy Francopolów.

Tę propagandę uroku własnych ziem szerzą polskie związki sportowe, wśród których Związek Kajakowy ma najłatwiejsze zadanie, gdyż wiedzie entuzjastów kajaka na drogi, które doniedawna były nieznane i niedostępne, bez wielkich kosztów i trudów.

Tym razem Pomorski Okręg Polskiego Związku Kajakowego zaprasza na dwudniową wycieczkę kajakową na jeziora Brodnickie, w okolice znane już nawet mimo naszej przysłowiowej obojętności dla spraw własnych — jako najpiękniejszą część Pomorza po prawej stronie Wisły. Szlak wycieczki tej wiedzie przez jeziora Skarlińskie, Białe, Wielkie Partęczyny, Łąkorz, Dębno, Rohotno, Kurzyny, Starszyn, Zbiczno, Głuche, Bachotek.

Szanowni Czytelnicy dziwią się, że nigdy o tych jeziorach nie słyszeli? Mamy przecież słuszne przysłowie, „Cudze

Turyści angielscy cenią polskiego złotego

W ub. tygodniu bawiła w Gdańsku wycieczka turystów angielskich, przybyła na statku „Baltonia”. Poza zwiedzaniem zabytków Gdańska i urządzeń portowych goście ci odwiedzili również różne lokale w celach posiłkowych i rozrywkowych. Płacili oni przeważnie rachunki walutą angielską według kursu z tym jednak, że reszty nie chcieli odbierać w guldenach gdańskich, lecz domagali się złotych.

Widać, że i goście zagraniczni orientują się jaką walutę w Gdańsku należy darzyć zaufaniem.

Z wycieczki po Prusach Wschodnich

FROMBORG

Jednym z piękniejszych i najmiłszych sercu polskiemu zakątków Prus Wschodnich jest niewątpliwie Fromborg (Frauenburg).

Miasteczko położone nad Zalewem Fryskim, między Elblągiem a Braunsbergą, przypomina swym ogólnym wyglądem może najbardziej Sandomierz, choć niektóre domki zdają się być wyjęte ze starego miasta w Warszawie, albo z Frauengasse w Gdańsku. Góruje nad miastem wyniosłe katedra ze strzelistymi, gotyckimi wieżami — w koło niej stary pałac biskupi, wieża Kopernika, gdzie była pracownia i obserwatorium naszego wielkiego rodaka, szereg domków kanonicznych, przeważnie w bardzo miłym dla oka stylu polskiego baroku, wreszcie dzwonnica, pochodząca z tej samej epoki co kościół, a przebudowana w XVII wieku. Całość, rozłożona na wzgórzu, otoczona bukietem zieleni, robi wrażenie cichego i pięknego zakątka — wyspy humanistycznej kultury, w morzu otaczającego w koło prusactwa.

Przyciąga nas przede wszystkim katedra, olbrzymi budynek z połowy XIV wieku, niegdyś warowny, jak świadczy

chwalić swego nie znacie — sami nie wiecie, co posiadacie“.

Program wycieczki Pomorskiego Okręgu Polskiego Związku Kajakowego, jest następujący: Punkt zborny w Nowemmieście w dniu 19 lipca przed godz. 18. Stąd transport kajaków i wyjazd uczestników wycieczki do Adrijanu, skąd nazajutrz start na piękny szlak poprzez

Orłowo Morskie — perła Bałtyku

Najpiękniejszym, bezsprzecznie, letniskiem i uzdrowiskiem na Polskim Wybrzeżu jest Orłowo Morskie, położone w połowie drogi między Gdynią a Sopotami.

Malownicze, lesiste góry, otaczające położone w dolinie uzdrowisko, nadają tej miejscowości charakter podgórski i chronią ją od ostrych wiatrów zachodnich.

Klimat Orłowa Morskiego, stały i umiarkowany, działa zbawiennie w chorobach dróg oddechowych i sprzyja — zdaniem wybitnych lekarzy — rozwojowi dzieci i młodzieży dorastającej.

Wychodząc z tego założenia, Zarząd Uzdrowiska uruchamia w bieżącym sezonie nowoczesny środek wychowania sportowo-morskiego dla młodzieży. Placówka ta będzie znakomicie wyposażona

wszystkie wyżej wymienione jeziora aż do Tamy Brodzkiej. Członkom organizacji sportowych przysługuje 80 proc. zniżka na przejazdy kolejowe. Bliższe informacje, dotyczące wycieczki, można otrzymać we wszystkich klubach kajakowych na Pomorzu oraz w Okręgu Pomorskim Polskiego Związku Kajakowego, Toruń, Dobrzyńska 1, tel. 10-67.

w potrzebny sprzęt sportowy. Kierownictwo jej powierzono będzie fachowym ręką dyplomowanego instruktora wychowania fizycznego.

Przewiduje się kursy wszelkich sportów morskich, jak również zawody młodzieży pod nazwą „Dnia Sportowego“ u schyłku sezonu.

Orłowo w tym roku ukaże się letnikom w zupełnie nowej szacie. Uregulowane ulice, kwietniki, nowe moło spacerowe, szereg nowych, komfortowo urządzonych pensjonatów, ogrody, place gry dla dzieci — oto obraz dzisiejszego Orłowa. Goście znajdą tutaj nowoczesne wygody, dużo rozrywek i atrakcyj, które urozmaicą im miły pobyt w tym najpiękniejszym uzdrowisku nad polskim morzem.

W góry, w góry miły bracie...

Niespełna miesiąc dzieli nas od „Święta Gór”, które trwać będzie od 4 do 11 sierpnia b. r. w Zakopanem. Protektorat nad „Świętem“ objął Pan Prezydent Rzeczypospolitej, który zaszczyli swą obecnością w Zakopanem w dniu 11 sierpnia br.

Godność członków komitetu honorowego przyjęli członkowie Rządu z Premierem W. Ślawnikiem na czele, Generalny Inspektor Sił Zbrojnych Gen. E. Śmigły-Rydz, marszałkowie Sejmu i Senatu, arcybiskup metropolita ks. A. Sapieha, oraz biskup polowy ks. J. Gawlina. Prezydium komitetu głównego stanowią: kierownik M. S. Wojsk. Gen. T. Kasprzycki, Wiceminister Komunikacji inż. A. Bobkowski i senator K. Zaczek.

Zjazd uczestników i gości do Zakopanego odbywać się będzie za kartami uczestnictwa, sprzedawanymi w kasach P. K. P. wszystkich stacji, w biurach podróży „Orbis”, Wagonów Lits Cook, Ligi Turystycznej, oraz we wszystkich delegaturach powiatowych „Święta Gór“.

Karty indywidualne uprawniać będą do zniżki w wysokości 50 proc. na przejazd do

mieszkania. Ceny karty uczestnictwa wynoszą dla woj. krakowskiego i śląskiego po 2 złote, dla innych województw 3 złote. Wraz z kartami uczestnictwa sprzedawane będą żetony w cenie 35 gr, upoważniające do wstępu na imprezy wymienione w karcie uczestnictwa.

Oprócz kart uczestnictwa komitet główny projektuje zorganizowanie kilku pociągów popularnych.

Uczestnicy zjazdu będą mieli możliwość poznania górskich osobliwości regionalnych, przemysłu ludowego, tkackiego, sukieniarstwa, mleczarskiego, ceramiki, rzeźbiarstwa, koronkarstwa, haftu i strojów. Każda okolica da obraz swego życia, będzie to więc rewja niesłychanie barwna i rozspaniana, która odtworzy legendy, baśnie, ob-

Prosimy pamiętać

o odnowieniu przedpłaty na mies. sierpień wzgl. sierpień i wrzesień

Systemy przyjmują abonament do 25 bm. włącznie

jeszcze 4 strzelnice zaopatrzone w wieżyczki po rogach. Mijamy przepiękny portal i odrazu uderzają nas rozmiary świątyni — około 90 mtr. długości, 23 szerokości — i wspaniała strzelistość wnętrza. Trzy nawy oparte są na 14 filarach, podtrzymujących przepiękne palmowe sklepienia. W tym czysto gotyckim wnętrzu wszystkie ołtarze pochodzą z epoki baroku, nadając całości pewien specjalny urok i barwność, spotykane w tak wielu polskich kościołach.

W bocznej lewej nawie stajemy przed jednym z najcenniejszych zabytków katedry: to ołtarz, tryptyk, w drzewie rzeźbiony, dłuta nieznanego mistrza dolnorenńskiego, przedstawiający żywot Matki Boskiej. Poszczególne pola rzeźbione w jednym kawałku drzewa, bardzo szlachetnie i misternie. Postać Madonny wdzięczna i o ujmującym wyrazie twarzy jest jakby przeciwstawieniem groźnej protektorki Malborka. Ołtarz pochodzi z roku 1504.

Drugim bezcennym zabytkiem katedry — to na drzewie malowany obraz Madonny, pochodzący z XV wieku, zdaje się szkoły Norymberskiej, opromieniony już urokiem najwcześniejszego renesansu.

Dla Polaka jednak zabytki te uczulowo schodzą na drugi plan wobec wzniosłości i piękna pamiątek z polskiej

ery kościoła, przede wszystkim z XVII i XVIII wieku, gdy szereg polskich biskupów szczodłą ręką obdarzał świątynię, władając diecezją warmińską. Wielki ołtarz wzorowany ściśle na ołtarzu wawelskim. Na każdym kroku nagrobki i łaskupów polskich: Rudnickiego, Grabowskiego, Leszczyńskiego, Bzaskiego, Szyszkowskiego i innych. Na wielu ołtarzach herby naszych królów i biskupów. Tu „Snopek“ Wazów, tam „Janina“ Sobieskich, tam znowu „Pilawa“ Potockich. Vota, dzieła sztuki i kosztowności przez nich ofiarowane, stanowią po dziś dzień bogactwa świątyni: jak n. p. siedm świeczników srebrnych ważących razem ok. 4 centnarów, dar biskupa Grabowskiego, z połowy XVIII wieku. Osobno zatrzymać się należy przed przepiękną kaplicą — mauzoleum biskupa Szembeka, istną perłą polskiego baroku. Przypominając naogół niektóre kaplice wawelskie, zachwyca ona zwiedzającego pięknie malowanym stropem, wrotami żelaznymi o kutyh liściastych motywach, wreszcie bogatą, misternie w srebrze kutą trumną z relikwiami św. Teodora i obrazkiem Matki Boskiej Częstochowskiej na wierzchu.

Gdyby nie najazd szwedzki w roku 1626 i wandalizm wojsk Gustawa Adolfa, które pustoszyły i grabiły co się tylko dało, wywoząc skarby do Szwecji, śladów panowania i kultury polskiej.

CHORZY! LECZCIE SIĘ W KRAJU!
Silniejsza i skuteczniejsza w działaniu, niż podobne środki zagraniczne, jest nasza SÓL MORSZYŃSKA lub WODA GORZKA MORSZYŃSKA. Stosuje się w niedomaganiach żołądka, przy zaparciu i innych dolegliwościach. Żądajcie w aptekach i składach aptecznych.

Propaganda Polski zagranicą

Wydział Turystyki Ministerstwa Komunikacji wydał dużą, składaną ulotkę w języku francuskim p. t. „La Pologne“.

Treść zawiera krótki ogólny geograficzny opis Polski, wiadomości o najciekawszych miastach, o wsi polskiej i cechach regionalnych ludności; ogólną charakterystykę i wiadomości o naszych uzdrowiskach i o sporcie. Ulotka zamawia czytelników ze sztuką w Polsce, ze stanem przemysłu i handlu. Doskonale opracowana mapa Polski.

Ulotka ta wydana w ładnej formie graficznej przeznaczona jest na Wystawę Światową w Brukseli.

Tysiąc turystów francuskich przybędzie w sierpniu do Gdyni

W drugiej połowie sierpnia przybędzie do Gdyni wielki statek turystyczny francuski „Colombie”, który już w roku ubiegłym odwiedził Gdynię. Na pokładzie statku przybędzie 1000 turystów francuskich, którzy zwiedzą Gdynię.

rzędy, śpiew i tańce naszych górali. Niezrównaną dekoracją całej imprezy będą wspaniałe Tatry, na szczytach których zapłoną „sobótki”. „Święto Gór” da nam możliwość poznania wszystkiego, co ukochał nasz lud z Wysokiego Podhala, Pienin, Spisza, Orawy, Lemkowszczyzny, Huculszczyzny. Zakopanego i z powrotem do miejsca za-Teatr góralski zapozna nas z twórczością lokalną Ferdynanda Dyrny, oraz dziełami piewcy gór Orkana. Wystawa turystyczno-letniskowa i łożwiecka, która odbędzie się w Zakopanem w ramach „Święta”, zawierać będzie również osobny dział pamiątek z walk legjonowych, na której między innymi zobaczymy reprodukcję „Szlaku Legjonów”, zebrane według dzieła Marszałka Piłsudskiego „Moje pierwsze boje“.

Całość zapowiada się naprawdę imponująco.

byłoby dziś w Fromborku znacznie więcej. Zwłaszcza bezcennych pamiątek po Koperniku, które też uległy zniszczeniu, nam Polakom największą szkoda. Zwiędzającym, pokazują miejsce w bocznej nawie katedry, gdzie spoczywają proch tego wielkiego Polaka. Pokazują też z dumą pomnik, wybudowany nieopodal kościoła przez Wilhelma II w fatalnym stylu neogotyckim, pomnik, mający uprzytamniać turystom „niemieckość” Kopernika.

Pomimo, że od zabytków i pamiątek polskich w katedrze Fromborskiej się roi, pomimo, że na każdym kroku rzuca się w oczy co polska kultura dla Fromborka zrobiła, oprowadzający castellan tendencyjnie wysuwa na pierwszy plan niemieckie dzieła sztuki, starając się przejść do porządku dziennego nad wszystkim co polskie.

Nie zmieni to jednak rzeczywistości i historii. Wiemy bowiem, że od wojny 13-letniej aż do chwili pierwszego rozbioru Polski przez przeszło 3 wieki Frombork był w rękach polskich, że stąd promieniowała polska nauka przez Mikołaja Kopernika, że tu tworzył biskup Warmiński Ignacy Krasicki i czujemy żywo, że kilka wieków historii polskiej patrzy na nas z tych szanownych murów, które były jej uczestnikami.

Na ziemiach Pomorza

Zjazd rolniczy powiatu lubawskiego

Dorocznym zwyczajem odbył się dnia 15 lipca t. j. w poniedziałek, w Lubawie zjazd rolników powiatu lubawskiego, zorganizowanych w Towarzystwie Rolniczym Powiatowym. Po nabożeństwie, które odprawił ks. Zabrocki z Niem. Brzozia, udano się w pochodzie na salę p. Kowalskiego, gdzie zebrało się około 800 rolników kółkowiczów. W zebraniu wzięli udział liczni przedstawiciele władz, ze starostą powiatowym dr. Tomczyńskim na czele. Przewodniczył pow. prezes T. R. P. poseł Serożyński Augustyn z Lekart. Na wstępie uczczono przez powstanie i 1-minutowe milczenie pamięć zgasłego Wodza Narodu Marszałka Józefa Piłsudskiego, następnie oddano cześć pamięci tych działaczy społecznych, którzy dwadzieścia pięć lat temu kładli podwaliny pod organizację rolniczą w powiecie lubawskim — w wyniku pracy tych ludzi w roku bieżącym około 15 Kółek Rolniczych w powiecie obchodzi swój dwudziestopięcioletni jubileusz.

Z przedstawicieli władz składali życzenia zjazdowi starosta powiatowy dr. Tomczyński, który podkreślił, że tylko rzeczowa współpraca zorganizowanego rolnictwa z Rządem Rzeczypospolitej może podjąć się rozwiązania zagadnienia opłacalności produkcji rolnej oraz naczelnik Izby Rolniczej p. Makowski.

Następnie szczegółowe sprawozdanie z rocznej działalności Zarządu Powiatowego T-wa Rolniczego złożył prezes A. Serożyński. Sprawozdanie wykazało, że praca T-wa Rolniczego była b. ożywiona i intensywna. T-wa Rolnicze posiada na terenie powiatu 50 Kółek Rolniczych i przeszło 1500 członków, którzy optacili składki. Na wniosek p. Zielińskiego z Omula oklaskami wyrażono uznanie dla prezesa Serożyńskiego za jego dwudziestopięcioletnią i pełną poświęcenia pracę w organizacjach rolniczych powiatu lubawskiego.

Następnie wygłoszono trzy referaty, a mianowicie: p. Mantej z Izby Rolniczej wygłosił odczyt o polityce gospodarczej w stosunku do rolnictwa, prezes Serożyński wygłosił referat na aktualny temat klasyfikacji gruntów dla uzyskania podstawy do wymiaru podatku gruntowego, zaś p. inż. Bagniewski odczyt na temat oddłużenia w rolnictwie.

Po referatach wywiązała się dyskusja, w której poruszono wszystkie potrzeby i bolączki rolnictwa.

Najwięcej zaniepokojenia wywołała sprawa przejścia od polityki zbożowej na hodowlaną w rolnictwie, co musiałoby pociągnąć za sobą dalszy spadek cen zboża. Delegat Izby Rolniczej p. Mantej wyjaśnił, że Rząd utrzyma premję wywozową na zboże w wysokości 6 zł. na kwintalu (podwójnym

centnarze) przewiduje się tylko ograniczenie działalności interwencyjnej Państwowych Zakładów Zbożowych, a zatem nie należy przewidywać jakiegokolwiek znaczącego spadku cen na zboże. — Za to w większej mierze będzie Rząd popierał eksport hodowlany, t. j. bydło, trzodę chlewną, drób, nabitą itd. Powyższe winni rolnicy wziąć pod uwagę we własnym interesie i dostosować swoje warsztaty pracy do nowego kierunku. Jest to polityka słuszną, gdyż wywożąc mniej zboża, a więcej bydła, świń itd. potrafimy zatrudnić więcej rąk do pracy, których w Polsce jest tak dużo.

ZŁA PRZEMIANA MATERJI JEST CZĘSTO PRZYCYNĄ WIELU CHOROÓB

(kamienie żółciowe, artretyzm, ischias, choroby skóry) kuracja ziołami CHOLEKINAZA H. Niemojewskiego polega na pobudzeniu wątroby do normalnej czynności i reguluje przemianę materji. Broszury bezpłatnie. 6112

350 dzieci pomorskich kolejowców z zapasem zdrowia i sił wróciło z nad morza do domowych pieleszy

Zakończenie I. turnusu kolonij letnich Rodziny Kolejowej

Onegdaj wróciło z kolonij letnich nad morzem w Helu i Wielkiej Wsi razem 350 dzieci pracowników kolejowych, z czego 90 do Bydgoszczy.

W ubiegłą niedzielę odbyły się na zakończenie I okresu kolonijnego uroczystości pożegnane w obu ośrodkach kolonijnych, przed południem w kolonji dla dziewcząt na Helu zaś w godzinach popołudniowych w kolonji chłopców w Wielkiej Wsi. W związku z zakończeniem okresu wyjechała z Bydgoszczy grupa członków Zarządu Okręgu Rodziny Kolejowej, która w uroczystościach tych wzięła udział. Na program uroczystości pożegnanych wśród dziewcząt składało się przemówienie jednej z kolonistek, efektowne popisy gimnastyczne i tańce plastyczne, oraz śpiewy i melodeklamacje. Nader miła uroczystość zakończona została odśpiewaniem przez chór kolonistek hymnu kaszubskiego i przemówieniem wiceprezesa Zarządu Okręgu. Program uroczystości w kolonji chłopców obejmował ciekawe pokazy gimnastyczne i gry. Pokazano efektowną grę w siatkówkę pomiędzy reprezentacją kolonij i reprezentacją miejscowego obozu KOP.

Ciekawym punktem programu była również gra w „Keczbal”, którą chłopcy popisali się w wodzie zatoki Puckiej. Wspólna kolacja pożegnana i śpiewy zakończyły program dnia. Do odjeżdżających przemówił wiceprezes Zarządu Okręgu prosząc ich, aby wróciwszy do swoich szeryli wśród nich ideę morza i nauczyli ich morze kochać tak jak pokochali je podczas krótkiego pobytu na kolonji. Ponad 200 chłopców zegnało niemiłkącymi okrzykami na przystanku osobowym Wielka Wieś odjeżdżający Zarząd Okręgu Rodziny Kolejowej.

Wypada jeszcze zauważyć, iż w dniu 19 bm. rozpoczyna się w kolonjach Rodziny Kolejowej nad morzem II okres, który znowu zgromadzi około 350 dzieci ze wszystkich stron Polski.

Zajście w więzieniu wejherowskim

Niedawno prasa warszawska rozpisywała się szeroko o buncie w więzieniu wejherowskim.

Zajście to, które wydarzyło się w ubiegłą sobotę, w rzeczywistości nie przedstawiało się tak groźnie. W dniu tym o godz. 6 miano przewieźć 8 niebezpiecznych więźniów z Wejherowa do więzienia w Starogardzie.

Gdy dowiedzieli się o tem więźniowie, odmówili posłuszeństwa i zażądali widzenia się z naczelnikiem więzienia.

Po przybyciu naczelnika i wyjaśnieniu

im sprawy, odmówili ponownie udania się do karetki więziennej, wobec czego zostali skuci w kajdanki.

Podczas skuwania jeden z więźniów wszczął hałas i krzyczał że go bija, na co zareagowali wszyscy więźniowie w więzieniu wszczynając awanturę.

Do poskromienia awanturujących się więźniów musiano wezwać miejscowy posterunek P. P.

Ostatecznie o godz. 10.30 więźniów skutych w kajdanki odtransportowano do Starogardu.

Sensacyjne nadużycia dwóch urzędników skarbowych w Bydgoszczy

Przed kilku dniami policja bydgoska aresztowała na polecenie władz prokuratorskich dwóch urzędników skarbowych, którzy dopuścili się szeregu nadużyć na swych stanowiskach urzędowych. Aresztowano lustratora Izby Skarbowej w Poznaniu Jerzego Zajtza, zam. ostatnio w Bydgoszczy przy ul. Królowej Jadwigi, oraz urzędnika skarbowego jednego z miejscowych urzędów Witolda Jordana (ul. Nakielska).

Jak wykazały dochodzenia prowadzone z ramienia Izby przez specjalną komisję przybyłą do Bydgoszczy — aresztowani

współdziałali ze sobą już od roku 1933 poprzez rok 1934. Pracując we wydziale odwoławczym — Zajtz i Jordan usuwali akta dłużników, chroniąc ich przed zamierzoną egzekucją, pozbawiając ich w ten sposób wszelkich szereg interwencji o zmniejszenie, wzgl. też zniesienie wymiarów podatkowych. Wszystkie usunięte z biura akta znaleziono podczas rewizji w mieszkaniach urzędników to też Skarb Państwa stracił nie poniesie, gdyż nielegalnie wstrzymane egzekucje przeprowadzone zostaną obecnie we właściwym trybie postępowania egzekucyjnego.

Śmierć dziecka pod kołami samochodu

Dnia 15. bm. o godz. 17.30 na szosie w Lubiczu pow. toruński została przejechana przez samochód osobowy kierowany przez adw. Przysieckiego z Torunia Rygielska Zofja, lat 3, córka robotnika, zamieszkałego w Lubiczu, która poniosła śmierć na miej-

scu. Dochodzenia wykazały, że winę wypadku ponoszą rodzice, którzy pozostawili dziecko bez opieki, oraz kierowca samochodu, który nie trzymał się prawej strony jazdy.

Krwawy zatarg o plony rolne

W Gólabiu doszło pomiędzy Kostyrem Antonim, odbywającym obecnie ćwiczenia wojskowe a Przybylskim Michałem na tle zatargu o plony rolne z pola dzierżawionego poprzednio przez Kostyrę a obecnie przez

Przybylskiego — do kłótni a następnie do bójki, w wyniku której Kostyra postrzelony został w nogę z rewolweru.

Kostyra został przewieziony do szpitala wojskowego w Toruniu.

Pleśń niszczy konserwy i dlatego do konserwowania owoców, marmelad, galaretek, soków owocowych, ogórków itd. należy używać **Środka Konserwującego dr. Oetkera** Popularne przepisy na konserwowanie można bezpłatnie otrzymać w każdym składzie, który prowadzi wyroby Dra Oetkera lub bezpośrednio od firmy dr. A. Oetker w Warszawie, Rakowiecka 23.

Budujemy Muzeum Ziemi Pomorskiej

Im. Marszałka J. Piłsudskiego
TCZEW NA MUZEUM

P. Pichler — członek B. Zw. Zaw. M. Kol. w Tczewie 136,45 w tej sumie wyróżnia się p. J. Pichler, składając ofiarę w kwocie 50 zł; p. K. Byczyński, członek Zaw. Zw. Masz. Kol. Tczew 62,50 zł; P. Klein, członek Zw. Zwr. Kol. Tczew 8,80; J. Gryfkowski, członek Stow. Wł. Nier. 3,60 zł; M. Koszminder, Czł. Zw. Zjedn. Kol. Pol. Tczew 91,60 zł; Zarzycki — Miejska Kom. K. O. w Tczewie i prac. 107,50 zł; Julian Sikorski, Czł. Zw. Zaw. Kol. w Tczewie 16,30 zł; T. Walkowski Czł. Federacji Kol. Pol. Tczew 164,60 zł; Bank Ludowy w Tczewie 100 zł; KKO pow. Tczewskiego Tczew 100 zł; Br. Augustyniak Czł. Urz. Kl. w Tczewie 156,50 zł, w tem wyróżniony p. A. Rogaczewski deklarując 50 zł. P. Borkowski 3 zł; Nowak — Inspektorat Szk. w Tczewie 5,50 zł; Hubert Pawłowski — Naucz. szk. nr. 5 29 zł.

GMINA GNIEW — WIEŚ

Pp. J. Marchlewski 6 zł; Madolepszy A. 1177 zł; St. Lemkowski 7,90 zł; Br. Małaszewski 6,10; Strehl — Szprudowo 16,35 zł; Fr. Kaszubowski 6,50 zł; Klassen — Gogolewo 10,60 zł; Leon Podwański, Nicponia 8,80 zł; J. Kamiński 4,20 zł; F. Czarnowski 150 zł. Z list nr. 82—91 wyróżniają się Zarząd gminy Gniew, Wieś 200 zł. Kupiec Ewald Janke Gniew 100 zł; pastor Klapp Gniew 100 zł; F. Bonus W. Gronowo 100 zł; Alfons Witt stok Kotło 50 zł; Zofja Fiebelkorn Ciepło 100 zł. Aleks. Olszewski Piaseczno 100 zł; Cz. Raabe Piaseczno 100 zł; Wł. Leśniewski Kurstyn 50 zł; Ant. Małolepszy Gniew 100 zł. F. Czarnowski Gogolewo 100 zł. Br. Binerowski Tymawa 50 zł.

GMINA JANOWO

P. M. Liedka 146,30 zł, w tej sumie party-cypuje Zarząd gminy kwota 100 zł.

GMINA TCZEW—WIEŚ

Pp. Stenzel Bałdowo 5,50 zł; Maliszewski 5 zł; Fr. Molled 6 zł; A. Sroka 4,50 zł; G. Kempirski 14,60 zł; J. Kleina 20 zł; L. Malikiewicz 7,50 zł; St. Cejrowski, wójt 200 zł.

GMINA MORZESZCZYN

Pp. Kamrowski P. 4,95 zł; Wałaszewski 6,02 zł; M. Zawodziński 10,50 zł; Otto Leon 1 zł; J. Szumacher 0,60 zł; L. Chrzanowski 9,85 zł; J. Jamrowski 7 zł; Fr. Czerwiński 6 zł; Lewicki sołtys 3 zł; M. Borkowski 7,10 zł; J. Klein 8 zł; Kowalski Piotr 5,55 zł; Girel Jan 10,30 zł; Zarząd Gminy Morzeszczyn 200 Nadto wpłacił Zarząd Miejski Gniew 1 zł; i p. Blichewicz Kazimierz na listę nr. 186 2 zł. Razem 15.168,66 zł. (C. d. n.).

PUCK NA MUZEUM

Dalsze ofiary złożyli: Zarząd Miejski m. Pucka 50 zł; prezes TCL ks. Fittkau 5 zł; Ka sa TCL. 5 zł; kier. sądu sędzia Szymański 5 zł; sędzia Gordon 3,35 zł; adwokat Leski 10 zł; Labuda Jan 3 zł; Reszka 2 zł; Biadkowski 1,10 zł; Mania 1,25 zł; Hochszulc 1,35 zł; Bel czewski 1 zł; Przyjemski 0,75 zł; Olszewski 0,90 zł; Zmyślony 0,70 zł; kier. Szkoły Banach 2 zł; Grzendowski 1 zł; Szczepaniak 1 zł; Haftka 1 zł; Sławiński 0,50 zł; Piasecki 0,50 zł; Kierniakiewicz 0,50 zł; Socha 0,50; Kukulikówna 0,50; Wierzelewski 5 zł; Wawrzyniak 1 zł; Pajakowski 0,50 zł; Kopa-czewski 0,50; Wysocka Marja 0,50 zł; NN. 0,50; Pionka 0,25 zł; Antoni Budzisz 1,50 zł; Elżbieta Budzisz 1 zł; Józef Budzisz 1 zł; Elżbieta Budzisz 1 zł; Antoni Budzisz 1 zł; Jan Szukuta 3 zł; Kropidłowski 1 zł; Andziński 10 zł; dr. wet. Święcicki 5 zł; Trellówna 2 zł; Trell 1 zł; Biejański 1 zł; Szornak 1 zł dr. Janca 2 zł; Wierzbicki 1 zł; Englert 1 zł; Gierszewski 2 zł; Sadecki 1 zł; Palusiński 0,50 zł; Ziman 0,50 zł; Bolda 0,50; Pouch 0,50 zł.

SILVA RERUM

zebrał i zestawil Bolesław Busiakiewicz
KALENDARZYK HISTORYCZNY.
Co się kiedy i gdzie wydarzyło?

18 lipca

- 1374 Umarł w miejscowości Arqua pod Padwą jeden z najznakomitszych poetów włoskich — **Francesco Petrarca**.
- 1721 Umarł w Nogaui wybitny malarz francuski **Antoine Watteau**.
- 1792 Bitwa pod Dubienką i waleczna odznaczenie się w niej Tadeusza Kościuszki.
- 1870 **Sobór Watykański** ogłasza dogmat nieomylności papieskiej.
- 1915 Początek drugiej włoskiej ofensywy nad Isonzo.
- 1918 **Marszałek Foch** przelamuje front wojsk niemieckich.

Stan wody w Wiśle

Poziom wody w Wiśle i jej dorzeczu wynosił w dniu 17 lipca 1935 r. o godz. 7 rano: W Krakowie (3,17) 3,16; w Nowym Sączu (Dunajec) (1,13) 1,14; w Przemyslu (1,74) 1,50; w Zawichocie (1,19) 1,21; w Warszawie (0,95) 0,91; w Wyszowie (Bug) (0,11) 0,12; w Pułtusku (Narew) (0,42) 0,42; w Płocku (0,65) 0,65; w Toruniu (0,56) 0,53; w Fordonie (0,61) 0,59; w Chełmnie (0,36) 0,34; w Grudziądzu (0,60) 0,57; w Korzeniewie (0,81) 0,79; w Pielku (—0,02) —0,06; w Tczewie (—0,13) —0,16; w Elnage (2,34) 2,30; w Schiwenhorst (2,56) 2,58.

W nawiasach podajemy stan wody z poprzedniego dnia.

Temperatura wody wynosiła o godz. 7 rano w dniu 16 bm. plus 15,6 st. C. a w dniu 17 lipca plus 15,1 st. C.

Temperatura powietrza wynosiła w dniu 16 lipca o godz. 7 rano plus 16 st. C. a w dniu 17 lipca o tej samej godzinie plus 16 st. C.

Kierunek wiatru: północno-zachodni. Pochmurno.

Co — kiedy — gdzie?

Repertuar Teatru Ziemi Pomorskiej

Czwartek, 18. 7. Grudziądz — „Paganini”, Gdynia — „Most”.
Piątek, 19. 7. Toruń — „Paganini” — przedstawienie popularne, Inowrocław — Występ Hanki Ordonówny i Igo Szyma.
Sobota, 20. 7. Toruń — „Księżniczka Czarodasza” — premjera, Gdynia — „Mecz małżeński”, Ciechocinek — Występ Hanki Ordonówny i Igo Szyma.

Przemysł, Handel, Rolnictwo, Przemiosło, Finanse

Giełdy

BYDGOSKA GIEŁDA ZBOŻOWO-TOWAROWA
z dnia 17. 7. 1935 r.

Zyto 1075—1125; pszenica standart. 15 ton 13.75—14—14.50; 25 ton 14; jęczmień jedn. 13.50—14; zbir. 12.75—13.50; zim. 15 t. 13.50—13.75; owies 13.75—14.25; mąka żytnia: gat. IA 0—55 proc. wł. w. 20.00 do 20.50; gat. IB 0—65 proc. wł. w. 18.75—19.00; gat. II 55—70 proc. wł. w. 14.50—15.00; razowa 0—95 proc. wł. w. 15.25—15.75; poślednia pon. 70 proc. wł. w. 12.25—12.75; mąka pszenka: gat. IA 0—20 proc. wł. w. 26.50—28.50; I B 0—45 proc. wł. w. 24.75—25.75; I C 0—35 proc. wł. w. 24—25; I D 0—60 proc. wł. w. 23—24; I E 0—65 wł. w. 22—23; II A 20—55 proc. wł. w. 20.25—21.25; II B 20—65 proc. wł. w. 19.75—20.75; II D 45—65 proc. wł. w. 18.50—19.50; II F 55—65 proc. wł. w. 14.25—14.75; III A 60—70 proc. wł. w. 13.50—14.50; III B 70—75 proc. wł. w. 12.25—12.75; razowa 0—95 proc. wł. w. 16.75—17.25; otręby żytnie wymiał stand. 60 t. 7.65—7.75—8.50; 15 t. 7.75; pszenne: mialkie stand. 9.00—9.75; średnie stand. 8.50—9.00; grube 8.75—9.50; otręby jęczmieńne 9.00—9.75; groch: Wiktorja 26—28; Polgera 21—24; lubin: niebieski 10.25—11.25; żółty 11.75—12.75; ziemniaki: jadalne pomorskie 4.75—5; jadalne nadnotecie 3—3.75; płatki ziemniaczane 11.25—11.75; makuch: Inlany 18—18.50; rzepakowy 13—13.50; kokosowy 15—16; wyłoki suszone 8—9; słoma żytnia luzem 3—3.50; prasowana 3.25—3.75; siano nadnotecie luzem 8—9; szałwia 13—13.50.

Ogólne usposobienie: spokojne.
Uwaga: do 31 lipca 1935 r. notowania we wszystkich soboty są zawieszane z powodu ferij letnich.

POZNAŃSKA GIEŁDA ZBOŻOWA
z dnia 17. 7. 1935 r.

Słoma pszeniczna i żytnia o 50 groszy niżej. Słoma owsiana i jęczmieńna o 25 groszy niżej. Siano, wszystkie gatunki o 50 groszy niżej. Makuchy stożecznikowe 16.5—17.00.
Ogólne usposobienie: spokojne.

GDAŃSKA GIEŁDA ZBOŻOWA
z dnia 18. 7. 1935 r.

Ostatnie notowania gdańskiej giełdy zbożowej: Pszenica 128 funtów eksp. 14.75; żyto 124/25 funtów 14.50; żyto 120/21 eksp. 11.35; jęczmień 117/18 f. eksp. 14.00; jęczmień 114/115 funt. 13.90; jęczmień 109/10 14.30; jęczmień 109/10 14.00; jęczmień 14.00; owies 14.00.

Notowania powyższe rozumieją się w guldenach gdańskich za 100 kilo.
Tendencja: nieco mocniejsza.

DOWÓZ DO GDAŃSKA
z dnia 18. 7. 1935 r.

W dniu wczorajszym dowieziono do Gdańska: pszenicy 15 ton; żyta 364 ton; jęczmienia 135 ton; otręb i makuchów 75 ton.

POZNAŃSKA GIEŁDA BYDŁĘCA
z dnia 16. 7. 1935 r.

Płacono za 100 kg. żywej wagi: Cena loco Targ. Poznań z koszt handlu.

Wolny: Pełnomięsiste, wytuc. nie oprzegane 60—64; mięsiste, tucz. młodsze do 3 lat 52—56; mięsiste, tucz. starsze 46—50; miernie odżywione 38—42.

Buhaje: Wytuczona pełnomięsiste 58—60; tuczona mięsiste 50—56; nietuczona, dobrze odżywiona starsze 44—48; miernie odżywione 36—40.

Krowy: Wytuczona, pełnomięsiste 58—62; tuczona, mięsiste 50—56; nietuczona, dobrze odżywiona 34—38; miernie odżywiona 20—22.

Jalowice: Wytuczona, pełnomięsiste 60—64; tuczona, mięsiste 52—56; nietuczona, dobrze odżywiona 46—50; miernie odżywiona 38—42.

Młodzie: Dobrze odżywione 38—42; miernie odżywione 32—36.

Cieleta: Najprzedniejsze cieleta wytuc. 66—70; tuczona cieleta 58—64; dobrze odżywione 52—56; miernie odżywione 48—50.

Owce: Wytuczona, pełnomięsiste jagnięta i młodsze skopy 62—68; tuczona starsze skopy i maciorci 54—58; dobrze odżywione 44—50.

Swinie: tuczniaki: Pełnomięsiste od 120—150 kg. żywej wagi 80—84; pełnomięsiste od 100—120 kg. żywej wagi 84—88; pełnomięsiste od 80—100 kg. żywej wagi 74—82; mięsiste swinie, ponad 80 kg 64—72; maciorcy i późne kastraty 70—84.

Przebieg targu: ożywiony.

NOTOWANIA BANKU GDAŃSKIEGO
z dnia 18. 7. 1935 r.

Kurs dewiz:

Warszawa 99,80—100,20; Berlin 212,58—213,42; Nowy Jork 5,2670—5,2880; Londyn 26,08—26,18.

Notowania powyższe rozumieją się w guldenach gdańskich.

NOTOWANIA GIEŁDY WARSZAWSKIEJ
z dnia 17. 7. 1935 r.

Belgia 89,30, 89,53, 89,07; Berlin 213,25, 214,25, 212,25; Holandia 359,90, 360,80, 359,—; Kopenhaga 116,90, 117,45, 116,35; Londyn 26,17, 26,30, 26,04; Nowy Jork 5,275/4, 5,306/4, 5,245/4; Nowy Jork telegr. 5,273/4, 5,303/4, 5,243/4; Oslo 131,50, 132,15, 130,85; Paryż 34,99, 35,08, 34,90; Praga 22,08, 22,13, 22,03; Sztokholm 134,98, 135,63, 134,33; Szwajcaria 173,00, 173,48, 172,62; Włochy 43,60, 43,72, 43,81.

Akcje

Bank Polski 90 1/4—90 3/4; Ostrowiec 15,75—16; Tendencja: przeważnie słabsza.

Papiery wartościowe

3% poz. budowlana 43; 6% poz. dolarowa 83 1/4; 7 1/2% poz. stabiliz. 68—68,13—67,75; 6% l. z. ziemskie dol. 88 1/4; 4% l. z. ziemskie gwarantowane 48 3/4; 5% l. z. m. Warszawy z 1933 r. 59,38—60,10—59,86; 5% l. z. Czesochowcy z 1933 r. 44 1/4; 4% poz. premi. dol. 52 3/4; 5% l. z. Łodzi z 1933 r. 53,25.

Tendencja dla pożyczek: niejednolita, dla listów: przeważnie mocniejsza.

Nie spieszyć się ze sprzedażą zboża!

Sprzedaż zboża na pniu oraz masowe sprzedaże w okresie późniejszym są często powodem gwałtownego spadku cen produktów rolnych. Rząd starając się przyjąć z pomocą rolnikom i ułatwić im przetrzymanie zboża w gospodarstwach, postanowił uruchomić w tym roku specjalnie duże kredyty zaliczkowe na zboże i inne produkty mniejszych gospodarstw rolnych. Już dzisiaj, chociaż żniwa jeszcze się nie zaczęły, rolnicy mogą otrzymać zaliczkę na zboże w każdej Kasie Stefczyka, w każdej gminnej kasie pożyczkowej - oszczędnościowej, oraz w niektórych bankach ludowych, spółdzielniach kredytowych, lub komunalnych kasach oszczędności.

Jeżeli w tym roku kredyt ten został otwarty tak wcześnie, to dlatego, aby rolnicy mogli zaraz od początku roztropnie gospodarować tegorocznymi zbiorami i aby nie dawali się nakłaniać do masowego sprzedawania zboża ledwie żętego, a czasem jeszcze na pniu stojącego. Z pomocą przyjdzie im własna instytucja kredytowa, przynajmniej tymczasem aż do dnia sprzedaży zboża

zaliczkę dla pokrycia wydatków związanych ze żniwami lub z innymi potrzebami gospodarzami.

Zaliczki w tym roku otrzymać można na: żyto i owies w wysokości 7 zł. na 100 kg, jęczmień w wysokości 8 zł. na 100 kg, pszenica w wysokości 10 zł. na 100 kg, siemię lniane w wysokości 20 zł. na 100 kg, siemię konopne, rzepik, rzepak w wysokości 50 proc. wartości, nasiona strączkowe w wysokości 50 proc. wartości, gryka w wysokości 50 proc. wartości.

Oprocentowanie kredytu wynosić będzie tylko 3 proc. w stosunku rocznym. Pożyczka spłacana ma być ratami w miesiącu grudniu, styczniu, lutym, marcu, kwietniu i maju.

Dla uzyskania kredytu rolnik winien zwrócić się do miejscowej instytucji kredytowej, gdzie otrzyma wszelkie informacje. W razie przyznania mu pożyczki będzie musiał podpisać deklarację według wzoru jaki doręczy instytucja kredytowa, oraz weksel na ogólną sumę pożyczki.

Najczęstsze wątpliwości utrudniające zawarcie układów na Bank Akceptacyjny

Na skutek niedokładnej znajomości przepisów o Banku Akceptacyjnym zdarzają się liczne wypadki, niezawierania w dostatecznym krótkim terminie układów konwersyjnych przez rolników, nieorientujących się nieraz w swych uprawnieniach.

Dla usunięcia wątpliwości, wojewódzkie Biuro do Spraw Finansowo Rolnych w Toruniu podaje omówienie niektórych z obowiązujących przepisów, usuwających najczęściej powstające nieporozumienia.

Przepisy o Banku Akceptacyjnym mówią, że wiarytelność objęta układem, winna być całkowicie zabezpieczona hipotecznie, papierami wartościowymi, weksłami, lub w inny sposób. O ile więc rolnik grupy A nie jest w możności zabezpieczyć swego długu hipotecznie, nie rozporządzając naprzykład prawem swobodnego obciążenia swego gospodarstwa, wówczas odnośny bank czy kasa winny się zadawać nawet zabezpieczeniem weksłowym, a zatem rolnicy drobni, kategorii A mają zawsze możliwość skonwertowania swych długów bankowych.

Jeżeli konwersji ulega dług z rachunku bieżącego, wówczas suma długów objęta układem nie może być wyższa od salda z dnia 30 czerwca 1932 r. Do konwertowanej sumy mogą być doliczone odsetki i inne należności, powstałe za czas od 1 lipca 1932 należne do czasu w którym układ nabiera mocy obowiązującej to znaczy, pierwszego dnia następnego miesiąca, licząc od daty zawarcia układu. Nie można uzależniać zawarcia układu, od zapłacenia tych należności gotówką.

Z powyższego wynika, że nawet ci rolnicy, którzy nie mogą uregulować zaległych odsetek i ewentualnych powstałych kosztów mają jednak prawo domagania się skonwertowania swych długów bankowych, wraz z wszystkimi należnościami ubocznymi.

Układami mogą być również objęte należności z tytułu udziałów, względnie dopłat

Wysokość i warunki uzyskania kredytu rejestrowego dla rolnictwa

Wysokość kredytów rejestrowych została ustalona na rok bieżący na około 40 milionów złotych, co stanowi zwiększenie wobec roku ubiegłego, kiedy na ten cel przeznaczone było około 25 milj. zł.

Warunki uzyskania kredytu rejestrowego pozostały prawie bez zmian. Jedyną zmianą polega na tym, że wobec pokrywania kosztów blankietów wekslowych i kosztów szacunkowych przez instytucję rozprawdającą, rolnik po zgłoszeniu się o uzyskanie kredytu winien, przy załatwianiu formalności wstępnych, dostosować się do instrukcji wyłącznie instytucji rozprawdającej.

Zasadniczo kredyt rejestrowy będzie mógł być udzielany tylko z chwilą, gdy produkt, nadający się pod zastaw zostanie zebrany, jednakże już dziś rolnicy mogą składać podania do instytucji rozprawdającej i przysięgać wszystkim formalności aby z chwilą powstania stogów, pożyczka mogła być natychmiast wypłacona. Ze względu na to że nasiona oleiste zaczynają się już pokazywać na rynkach, pożyczki pod ten zastaw będą przyznawane od chwili obecnej.

Niezależnie od kredytu zastawowego i zaliczkowego, Bank Związku Spółek Zarobkowych — wzorem lat ubiegłych — rozprowadzi na terenie Małopolski t. zw. kredyt terminatowy na warunkach analogicznych do kredytu zaliczkowego.

Należy dodać również, że — zgodnie z żądaniami wysuwanymi przez organizacje rolnicze — opracowywany jest obecnie system premii za przetrzymanie i składowanie zboża. Premia będzie wypłacana rolnikom, korzystającym z kredytu zastawowego.

Eksport węgla zagranicę w czerwcu rb.

W czerwcu rb. eksport węgla kamiennego na rynki zagraniczne wzrósł ilościowo natomiast w wartości utrzymuje się na poziomie miesiąca poprzedniego.

Ogółem wywieźliśmy w czerwcu na rynki zagraniczne węgla 702.027 ton, wartości 10.025 tys. zł.

Głównym rynkiem zbytu była Szwecja, dokąd wywieziono 179 tys. ton, dalej Francja — 106 tys. ton, następnie idą: Włochy — 84.140 ton, Austria — 79.592 tony, Danja — 51.873 ton i Norwegia — 31.588 ton.

Mniejsze transporty węgla były skierowane do Belgii, Czechosłowacji, Finlandji, Holandji, Islandji, Jugosławji, Łotwy, Niemiec, Szwajcarii, Algieru, Egiptu i Argentynie. Na zaopatrywanie statków morskich — cudzoziemskich poszło 43.237 ton, wartości 628 tys. ton.

dającego zawarcie układu konwersyjnego, według notowań najbliższej terytorjalnie giełdy pieniężnej.

Zastój w gdańskim przemyśle tłuszczowym

Doniedawna gdański przemysł tłuszczowy rozwijał się nadzwyczaj pomyślnie dzięki korzystnym warunkom zbytu swego towaru na rynku polskim. Przemysł ten zatrudniał pokaźną ilość robotników, bo około 500. Margaryny, sztuczne masła itp. stanowiły dla masła polskiego na rynku polskim bardzo poważną konkurencję. Ludność nabywała je dzięki taniości. Lecz taniość ta nie wychodziła na zdrowie rolnikom polskim, którzy nie wiedzieli co mają począć

ze swym produktem.

Sprawą konkurencji tłuszczów gdańskich dla masła polskiego na rynku polskim zainteresował się Rząd Polski i w myśl zasady, że „miłsza koszula ciału niż kapota” wprowadził cło ochronne na tłuszcze gdańskie, w wysokości 60 groszy od kilograma. Dzięki temu cło, masło polskie znalazło nabywców, natomiast sztuczne masło gdańskie, drożące o 60 groszy na kilogramie, przestało być już groźnym konkurentem na rynku polskim.

Skutki zarządzenia władz polskich nie dały na siebie długo czekać. Gdański przemysł tłuszczowy musiał ograniczyć produkcję i temsamem około 400 robotników pozabawionych zostało pracy.

Nie ulega wątpliwości, że gdyby stosunki gospodarcze polsko-gdańskie były przyjazne w całym tego słowa znaczeniu, że gdyby Gdańsk nie piętrzył przed handlem, przemysłem i rolnictwem polskim „niespodzianek”, gdyby umowy zawarte z Gdańskiem obowiązywały nie tylko Polskę, ale i Gdańsk, prawa zbytu produktów gdańskiego przemysłu tłuszczowego na rynku polskim wzięłaby inny obrót. Napewno bataljon 400 robotników od dnia dzisiejszego miałby zatrudnienie, a polskie głowy dołożyłyby starań, ażeby znaleźć inne rozwiązanie dla zbytu masła polskiego.

A ponieważ tak jest jak jest, wobec tego niech głowy gdańskie potrudzą się trochę i znajdą korzystne rynki zbytu dla przemysłu tłuszczowego Gdańska i temsamem zatrudnią dziś bezrobotnych pracowników tego przemysłu.

Żegluga i porty

Notowania cen ryb w Gdyni

Fladry śnięte 0,40; wędzone 0,80 do 1,50; dorsze śnięte 0,60 zł; wędzone 1,40 zł; śledzie norweskie 4 szt. na kg mrożone 0,32 zł; wędzone 0,20 jedna sztuka; śledzie norweskie 6 sztuk na kg mrożone 0,50 zł; dorsze islandzkie mrożone 0,50 zł; Węgorze żywe 3,50 zł; śnięte 2,50 zł; wędzone 5,00 zł; Szczupaki żywe 3 zł; śnięte 2,40 zł; Okonie śnięte 1,50 zł; Płocie śnięte 1,00 zł; Karasie żywe 2,40; śnięte 2,00 zł; Liny żywe 2,80; śnięte 2 zł; Karpie żywe 3,00 zł; śnięte 2,50; Raki od 0,75 do 5 zł za 15 sztuk zależnie od wielkości.

Sytuacja na rynku śledziowym (mocna tendencja na matjasy i śledzie szkockie)

Sowieckie zakupy śledzi na rynku angielskim i holenderskim

Pierwsze śledzie szkockie (matjasy) przywiózł do Gdyni statek MARTIN w dniu 9 bm w ilości 1000/2 półbeczek. Poprzednio zaś drogą kolejową dowieziono z Gdańska 400/2 (śledzie te nadeszły statkiem do Gdańska). Wszystkie śledzie zaskładowano w Chłodni Rybnej.

Ceny w Anglii na matjasy zwykowały ostatnio, wobec zakończonych połowów tych matjesów i znacznych zakupów dokonanych przez Stany Zjedn. Połowy śledzi szkockich (zwykłych) rozpoczęły się przy pomyślnych warunkach zbytu. Sowiety rozpoczęły bowiem pertraktacje na zakup 150 tysięcy beczek. Mocno solonych śledzi szkockich, ofiarując po 27 szylingów za beczkę dużą, podczas gdy solarze żądali 30 szylingów. Ostatecznie, — wedle nadeszłych telegramów, zakupiły Sowiety tylko 50 tysięcy beczek śledzi z po-

wów Stronsay w Anglii, nabywając równocześnie w Holandji 20 tysięcy beczek śledzi solonych ze starych zapasów. Tak więc dotychczasowy sezon szkocki w Anglii ma pomyślny przebieg dla rybaków, solarzy i eksporterów.

Na rynku polskim silna tendencja na matjasy szkockie nie sprzyja zbyt na wzmożenie obrotów, tembardziej że w okresie letnim istnieje duże niebezpieczeństwo zepsucia się delikatnych matjesów.

Zakup śledzi w Holandji przez Sowiety zapowiadać może również mocne ceny na te gatunki śledzi na naszym rynku. Dotychczas eksporterzy holenderscy wprowadzili dużo zamieszania na rynku polskim, oferując swoje śledzie po cenach rozmaitych i to nie tylko importerom w Gdyni, ale i najdroższymi odbiorcom wewnątrz kraju.

Dzień

w Bydgoszczy

Czwartek
18
lipca

Kalendarzyk rzym.-kat.

Czwartek: Szymona — Piątek: Wincentego a Paulo

PRZEWIDYWANY PRZEBIEG POGODY
w dn. 18 lipca br.

Początkowo dość pogodnie, poczem wzrost zachmurzenia aż do deszczów począwszy od zachodu kraju. Umiarkowane wiatry południowo - zachodnie i zachodnie. Skłonność do burz.

— Dyżur nocny aptek do dn. 21 bm. włącznie pełnią: Apteka Piastowska, ul. Śniadeckich 49, tel. 14-67 i Apteka pod Orłem, Rynek Marsz. Piłsudskiego 1, tel. 98.

REPERTUAR KIN:

ADRIA: „Niewolnica z Mandalay“.

APOLLO: „Katarzyna Wielka“ z Elżbieta Bergner.

BAJKA: „Przeor Kordecki“ i komedia „Król to ja“.

BAŁTYK: „Stać tu!“ i „Jackie marynarzem“.

KRISTAL: „Teraz i zawsze“.

MARYSIENKA: „Kot i skrzypce“ i „Syn marnotrawny“.

REWJA: „Romeo i Julia“.

Informator
dla przyjeżdżających
do Bydgoszczy

Odjazd pociąg. z Bydgoszczy

(ważny od dn. 15. V. 1935 r.)

TORUŃ—WARSZAWA: 2,42, 6,50, 8,05, 9,58

14,05, 15,35, 17,56, 18,26, 21,26 (tranzytowy),

23,15.

TCZEW—GDANSK—GDYNIA: 0,30 (do Las-

kowiec), 3,50, 5,20 (do Laskowic), 7,54, 12,33,

13,13 (do Laskowic), 17,15, 19,45, 20,00.

KOŚCIERZYŃ—GDYNIA: 8,01, 15,20, do

Rynkowa: 16,10, 20,30, od 19/V—1/IX.

NAKŁO—PIŁA: 0,02, 6,15, 10,41, 14,45, 19,49.

UNISŁAW—BRODNICA: 4,46, 8,11, 13,45,

16,20, 21,45.

INOWROCLAW — POZNAŃ: 0,46, 3,51,

6,33, 9,25, 14,01, 18,32, 22,18, 23,00.

WAGROWIEC—POZNAŃ: 5,05, 10,40, 13,30,

18,35.

INOWROCLAW — KARSZNICE — HERBY

NOWE: 0,46, 14,01.

Restauracje i Kawiarnie

Restauracja i Kawiarnia Berendt. Wyborowa kuchnia, wyśmienite ciastka.

Z miasta

— Podziękowanie. Cześćgodnemu ks. wik. Jarockiemu, JWP. Staroście Dr. Stefanickiemu za troskliwą opiekę w czasie choroby i pogrzebu śp. męża, oraz za pomoc materialną pp. Wicestarostów Czubińskiemu, kpt. Wojciechowskiemu, kpt. Zarembe, wszystkim Kolegom Starostwa i Wydziału Powiatowego, Związkowi Inwalidów Wojennych Rzpłitej, Legionowi Młodych, oraz tym wszystkim, którzy okazali szczerą współczucie w mej ciężkiej żalobie i za licznie złożone wieńce na mogile mego drogiego męża i kochanego tatusia śp. Franciszka Przybylińskiego składamy serdeczne „Bóg zapłać!“ — straszkana żona z córką.

— Łaźnia ludowa na Szvederowie po przeprowadzeniu remontu czynna jest znów codziennie w godz. od 14—20.

— Dla wygody publiczności urządzone bezpośrednio wejście do kancelarii Urzędu pocztowego Bydgoszcz 1 (Główna poczta) i naczelnika tegoż urzędu pocztowego od strony ul. Pocztowej, bez potrzeby przechodzenia przez dziedziniec urzędu. Wejście to znajduje się pod wieżą z zegarem, obok narożnika ul. Hermana Frankiego.

Od 14 lipca rb. począwszy będą skrytki pocztowe dostępne dla abonentów skrytek bez przerwy od godz. 7—20, a w niedziele i wszystkie dni świąteczne od godz. 7—19.

— Kto ma czynne prawo wyboru do Senatu? Ukazało się w mieście obwieszczenie starosty powiatowego i grodzkiego p. Stefanickiego określające czynne prawo wyborcze do Senatu, które zgłaszać należy w terminie do dn. 27 bm. włącznie w Starostwie, ul. Słowackiego 7, pokój 20 w godz. 8—15. Do zgłoszenia się zobowiązani są wszyscy uprawnieni do głosowania obywatele zamieszkałi na terenie miasta Bydgoszczy i powiatu. Zwracając uwagę zainteresowanych Czytelników na obwieszczenie starosty, wobec częstych zapytań kierowanych do naszej Redakcji wyjaśniamy, iż czynne prawo wyborcze do Senatu w myśl obwieszczenia mają również nauczyciele posiadający prawo nauczania w publicznych szkołach powszechnych, szkołach średnich ogólnokształcących, lub zakładach kształcenia nauczycieli (seminariach), chociażby nawet nie odpowiadali warunkom wymaganego wykształcenia.

Wspaniały urodzaj na Pałukach
Zboże dochodzi do wysok. 2,50 m.

Na Pałukach rozpoczęły się w ostatnich dniach żniwa, które wróżą wspaniały zbiór. Dzięki sprzyjającym warunkom atmosferycznym, a zwłaszcza ostatnim deszczom zboże posiada pełne kłosa i niezwykle długie słome. Wysokość zboża na niektórych łanach dochodzi do 2,50 m, ugnając się pod ciężarem kłosów.

Bieg kolarski Kolejowego P. W.

Sekcja kolarska Klubu Sportowego K. P. W. w Bydgoszczy urządza w niedzielę, dnia 21 bm. bieg kolarski na trasie Bydgoszcz — Krynica 60 km dla wprawnych i 30 km dla niewprawnych zawodników. Startować mogą członkowie miejscowych Ognisk K. P. W. bez względu na przynależność do Klubu. Zgłoszenia zawodników przyjmują referenci W. F. względnie kierownik sekcji ob. Chmielewski, Parowozownia, tel. 9.

Zbiórka zawodników do badania lekarskiego w dniu zawodów o godzinie 8 w ambulatorium kolejowym, na starcie (przy kołach 16 pułku ułanów) o godz. 9,30. Rozpoczęcie biegu o godz. 10.

Tam, gdzie najbiedniejsza dziatwa bydgoska
czerpie zdrowie i siłę

Zwiedzamy kolonję wakacyjną Tow. „Opieka“ w Jastrzębiu. — Dzieje pożytecznej placówki. — Jak żyją dzieci na kolonji? — Szkoda, że tylko 4 tygodnie. — Z czego utrzymują się kolonje? — Ostatni tysiączek musi się znaleźć choćby... — z pod ziemi.

Czy znacie dzieci baraków, dzieci wychowywane przez ulicę? Czy zastanawialiście się kiedykolwiek, jak i gdzie spędzają one swoje „wycieczki letnie“, jak spędzają wakacje, na które zasłużyli przecież na równi z innymi dziećmi, a może bardziej jeszcze, bo ucząc się w cięższych warunkach? Jeżeli interesuje to was chociaż trochę, to towarzyszyście nam przez chwilę w wędrowce po kolonji, gdzie garstka najbiedniejszych dzieci, a raczej garstka „wybrańców“ z pośród tysięcy najbiedniejszych przez cztery tygodnie żyje innym życiem, nabiera sił i zdrowia do dalszej pracy. Zwiedzamy kolonję dla biednych dzieci szkolnych Towarzystwa Kolonij Feryjnych „Opieka“ w Jastrzębiu pod Bydgoszczą.

Jastrzębie położone o 13 km od Bydgo-

szczy czeka nielada sensacja. Do-
rocznym zwyczajem rozpoczyna się w „Re-
sursie Kupieckiej“ w Bydgoszczy wielki
międzynarodowy turniej zapaśniczy o mi-
strzostwo Pomorza i puhar Centralnego
Związku Zapaśników Polskich, który jest
gospodarzem zawodów.

Już w nadchodzącą sobotę przedelfują
na ringu bydgoskim najslawniejsi atleci
świata, by walczyć o zaszczytny tytuł mi-
strza Pomorza i piękny puhar.

Na turniej tegoroczny zjeżdżają do Byd-
goszczy zapaśnicy ze wszystkich stron
świata.

Największą jednak sensacją jest to, że
już w pierwszym dniu stanie na ringu, słyn-
ny już w Europie polski olbrzym z Górne-
go Śląska, Leon Grabowski, który w Austrii,
Szwajcarii, Niemczech, Turcji, Francji, Ło-
twie, Belgii i inn. odniósł szereg sensacyj-
nych zwycięstw. Prasa zagraniczna pisze,
że Grabowski jest dużo silniejszy od swego
poprzednika Leona Pineckiego, a przy tym
młodszy, liczy on bowiem tylko 26 lat. Wi-
dzą więc w nim przyszłego mistrza świata.

Grabowski waży 125 kg i ma 222 cm.
wzrostu jest to więc najwyższy atleta świa-

tu. Młody ten olbrzym jest z zawodu górni-
kiem, pochodzi z Górnego Śląska i cieszy
się, że będzie mógł walczyć przed publicz-
nością pomorską.

Niemniejsze zainteresowanie budzą wy-
stępy, najsilniejszego murzyna świata z Cen-
tralnej Ameryki, Williama Thomsona, zna-
nego również z licznych filmów amerykań-
skich. Ponadto wystąpi przystojny Włoch
Trawagliani o sławie światowej, Niemcy Sch-
kat i Kaiser, obaj fenomenalni technicy o
klasie europejskiej, wystąpi również po raz
pierwszy reprezentant Rosji Sowieckiej,
Zeisig. Doskonale prezentuje się b. mistrz
polskich amatorów Miazio, który przybrał
na wadze i formie i jest obecnie w pierw-
sorzędnej formie.

Tegoroczny turniej, który prowadzony
będzie pod protektoratem i kontrolą Centr.
Zw. Zapaśn. Polskich, zapowiada się nie-
zwykle interesująco już choćby dlatego, że
większość atleatów po raz pierwszy stanie na
ringu bydgoskim. Będziemy więc mogli po-
dziwiać nowe siły światowe.

W sobotę podamy pełny skład uczestni-
ków turnieju.

szczy już od lat 15 służy za miejsce wy-
czasów dla biednej dziatwy. Kolonja mie-
ści się w schludnym zabudowaniu, odpo-
wiednio przystosowanym do potrzeb dzie-
cięcego „letniska“. Założycielem jej jest
ks. prob. Putz, którego żołądźną misję prze-
jęło na siebie przed dziesięciu laty Tow.
Kol. Feryjnych „Opieka“. Na czele Towar-
zystwa stoi od lat ks. prob. Skonieczny,
władzacz parafii św. Trójcy. Kolonja, po-
czątkowo obliczona na pół setki „letników“
została w r. 1927 przebudowana, tak, iż obec-
nie gościć jest w stanie jednocześnie 150—
160 dzieci. Corocznie w okresie letnim przez
kolonję przewijają się cztery turnusy —
dwa młodzieży męskiej i dwa żeńskiej —
rekrutujące się z dziatwy najbiedniejszej.
Są to przeważnie dzieci bezrobotnych, które

na wniosek kierowników szkół w porozu-
mieniu z inspektorem szkolnym kwalifi-
kowane są przez lekarza, wybierającego
rzecz prosta na kolonje dzieci najbardziej
potrzebujące opieki i zmiany warunków.

Chcąc zapoznać się z życiem dzieci na
kolonji udajemy się do Jastrzębia. Na
miejscu zastajemy protektora kolonji p.
prezydenta Barciszewskiego, ks. prob. Sko-
niecznego, administratora kolonji p. radne-
go Górskiego, rektora szkoły św. Trójcy i
głównego opiekuna dziatwy p. Dachtera,
trzech wychowawców, oraz sympatyczną
czeredź dzieciarni, harczących pod okiem
nauczycieli na przestronnym dziedzińcu.

Program zajęć dziatwy obliczony jest w
ten sposób, by dawał jaknajwięcej wypo-
czynku młodocianym pensjonarzom kol-
lonji. A więc przedpołudniem odbywają
się gry i zabawy na dziedzińcu, popołudniu
znowu gry, wspólne śpiewy i zabawy, czę-
sto wycieczki w piękne okolice. Jedynie w
soboty rozkład zajęć przewiduje trudniej-
sze zajęcia — generalne porządkowanie
ochozu.

Mimo, że kuchnia kolonji prowadzona
jest według zasad najdalej posuniętej os-
zczędności — dzieci otrzymują pokarmy
obfite i w ilościach dostatecznych, wystar-
czających nawet najbardziej zaawansowa-
nym „repeciarzom“, jakich w żadnym obo-
zie oczywiście nigdy nie brakuje. Produk-
ty sprowadzane są w miastu, jednak duże
usługi oddaje własny ogród i sad.

Młodzież otoczona troskliwą opieką czu-
je się na kolonji bardzo dobrze i z zalem
opuszcza Jastrzębie po czterotygodniowym
pobyście. Dziś wycieczka swoje kończy tur-
nus drugi — za kilka dni w Jastrzębiu „za-
obozują“ dziewczęta.

Kolonja dla biednych dzieci w Jastrzę-
biu utrzymywana jest z dotacji publicz-
nych i prywatnych. W roku bieżącym na
cel ten miasto wyasygnowało 10.000 zł, Wo-
jewództwo 1.000 zł; z Funduszu Pracy
otrzymano 1.000 zł, firma Becon-Eksport
ofiarowała również 1.000 zł, a pp. Chłapow-
scy, którzy corocznie przychodzą kolonji z
pomocą przekazali 300 zł. Na pokrycie wy-
datków ostatniego turnusu potrzeba jeszcze
około 1.500 zł. Kwota ta powinna się zna-
leźć, by dzieci, które obecnie z niecierpliwo-
ścią oczekują na wyjazd do Jastrzębia nie
zostały zawiedzone w swych nadziejach, by
z wakacji letnich odniosły chociaż cokol-
wiek korzyści. A pamiętajmy, że wakacje
takie mają dzieci tylko raz w roku.

Uczmy się telefonować.

Wkrótce nastąpi w Bydgoszczy uruchomienie nowoczesnej centrali auto-
matycznej. Zarząd Telefonów Bydgoskich otworzył w biurach przy ul. Po-
morskiej nr. 6 pokazy telefonowania t. j. automatycznego łączenia
się z nowych aparatów. W interesie wszystkich abonentów i osób korzysta-
jących z telefonu wskazanem jest odwiedzenie „Szkoły telefonowania“, czynnej
codziennie w godz. od 10-tej do 18-tej, dla zaznajomienia się z akustycznymi
sygnałami dzwonienia i zajętości na centrali automatycznej.

6442

Skazanie podpalacza własnego mienia

Przed trybunałem Sądu Okręgowego w
Bydgoszczy odpowiadał przedczworąj wła-
ściciel 150-cio morgowego gospodarstwa w
Słonowie powiatu szubińskiego 60-letni rol-
nik Reinhold Stranz, oskarżony o zbrodni-
cze podpalenie. W nocy na 1 kwietnia b. r.
powstał pożar w zagrodzie Stranza, który
jak stwierdzono w toku dochodzeń — wła-
ściciel wniecił umyślnie. Stranz chcąc odhu-
dować swój zniszczony chlew, zaasekurowa-
ny na sumę 1900 zł w jednym z towarzystw
ubezpieczeniowych umieścił na strychu w
słomie płonącą świecę, od której po chwili
zapaliło się poddasze, a następnie spłonął
cały chlew.

W toku śledztwa prowadzonego przez
miejscowe organa policyjne Stranz dwukrot-
nie przyznał się do zbrodniczego podpala-
nia i opisał nawet sposób wzniesienia ognia,
jednak na rozprawie oskarżony cofnął swe
zeznania, twierdząc, iż krytyczną noc spe-

dził w swej sypialni, nie opuszczając łóżka.
Wobec odmiennego zeznania świadków sąd
nie dał jednak wiary tłumaczeniom oskar-
żonego i skazał Stranza na rok bezwzględ-
nego więzienia.

Na wniosek obrońcy skazanego mec. Mu-
racha, do czasu uprawomocnienia wyroku,
wypuszczono Stranza, przebywającego dot-
ąd w areszcie prewencyjnym na wolność.

Groźny pożar w Popielewie pod Zninem

We wsi Popielewo powiatu znińskiego
wybuchł groźny pożar, który zniszczył szere-
g zabudowań mieszkalnych, oraz obiektów
gospodarczych, oraz żywy i martwy in-
wentarz pogorzelców. Spłonęły dwie zagrody,
częściowo zupełnie nowozabudowane.
Straty wynoszą około 50.000 zł.

Przyczyn pożaru dotychczas nie zdołano
ustalić.

Listy z obozów

Nasi przyjaciele
opuszczają Komańczę...

Ostatnie dni pobytu i przygotów na kolonji
wakacyjnej. — W drodze powrotnej uczni-
owie Państw. Gimn. Humanistycznego w
Bydgoszczy zwiedzają Katowice i Kraków.

Przysłałyśmy dziś czwarty list a zarazem
i ostatni, bo cztery tygodnie mają się ku
końcowi a nasza kolonja wyjechała tylko na
ten czas. W niedzielę, dnia 7 bm. przyjechał
na inspekcję kolonji p. inż. Cynkin, członek
zarządu Koła Rodzicielskiego. Był w Komań-
czy o godz. 21 minut 24. Widział on, że po-
rządek dzienny przewiduje ułożenie się do
spoczynku nocnego o godz. 21, więc nie
chciał nam przeszkadzać i pozostał na dwor-
cu, lokując się na stole, pod płaszczem. Łoże
było tak „pulchniutkie“, że już o godz. 3-ej
wstał i przywędrował do nas, ale nas nie
budził, tylko spokojnie siedział przed szko-
łą do godz. 8-ej, aż wstaliśmy. Cieszyliśmy
się niezmiernie, widząc obywatela miasta
naszego, który nam musiał o Bydgoszczy o-
powiadać. Dowiedzieliśmy się, że niektórzy
rodzice byli zaniepokojeni naszym milcze-
niem. A że p. C. czyta „Dzień Bydgoski“,
więc pokazał im korespondencję naszą i w
ten sposób uspokoił nasze kochane mamusi
i tatusiów, dziś już wszyscy rodzice czytają
pilnie „Dzień Bydgoski“ i wyczekują na-

szych wiadomości na jego łamach.

P. Cynkin przywiózł przybory wędkar-
skie i poszedł łowić pstragi, ale poszło jemu
tak, jak to pismo św. mówi: „Lowili całą
noc i nic nie złowili“, a p. C. łowił dwa dni i
też nic nie przyniósł, a cieszyliśmy się tak
bardzo na kolację „pstragową“. Pocięszal
nas p. C., że na przyszły rok to już będzie
miał więcej wprawy w łowieniu ryb i wtedy
nam urządzi kolację rybną.

W środę pojechał p. prof. Woda do Sa-
noka na targ. Cieszyliśmy się, jak myszy,
gdy kot wyjdzie z domu, ale za wczesna by-
ła nasza radość, bo pp. Zosia i Irka, dobre
wychowawczynie tak nas pilnowały, że na
krok nie mogliśmy pójść za obręb naszej
dziennej hulanki. Wieczorem wrócił p. prof.
Woda i p. Aniela, przywożąc dużą furę
worków, paczek i skrzyń. Następnego dnia
urządziły nasze oczy różne kapusty, marchew-
ki, kalarepę itd. i wiedzieliśmy, że będzie
„byczy obiad“, dlatego też już od godz. 11
siedzieliśmy przed kuchnią, rozkoszując się
zapachem ziół hodowanych w ogrodzie o-
grodnika. Punktualnie o godz. 12 otworzyły
się drzwi kuchni i na stołach pojawiła się
zupa jarzynowa, mięso wieprzowe, kalarepa,
kapusta i inne rzeczy. Jedliśmy dotychczas
wiele, a ja, który tylko dwie miseczki dzien-
nie zjadłem, w czwartek umiałem zjeść
cztery miseczki zupy i dwie porcje mięsa z
dodatkiem z naszego apatyty cieszył się p.

profesor i co chwilę słyszeliśmy: „Na kawa-
lerze, dlaczego tak mało jeść?“ (Bardzo ma-
ło, jeśli już 3 porcje miałem w żołądku i
pasek dwa razy zlużowałem, uwaga Mietka
S.). Po obiedzie w czasie odpoczynku po-
łudniowego rozmyślałem: „Jak to pięknie
mieć przy gimnazjum tak dobry Komitet
Rodzicielski, który nam umożliwia zwiedzić
nasz kochany kraj, żywi nas bardzo dobrze,
daje nam możliwość odpoczynku, tak, że na-
hieramy nowych sił do pracy. — Jaki to
ostry ten prof. W. w gimnazjum, a jaki tu-
taj dobry tatuś dla nas na kolonji. Żeby
chciał być takim dobrym, gdy nie nie umie-
my w klasie i jego denerwujemy. Nie, w
przyszłym roku będę lepszy, będę się uczył,
żeby mnie znów zabrał na kolonję, bo tak
cudnie i przyjemnie po całorocznej pracy
wypocząć wśród gór polskich!“

Dzisiaj nam p. prof. zapowiedział, że
wyjeżdżamy stąd w piątek, dnia 19 lipca i w
drodze powrotnej zwiedzamy Kraków i Ka-
towice. W Bydgoszczy będziemy w niedzielę,
dnia 21 lipca o godz. 3 minut 24 rano.

Zal nam naszych gór, pięknych lasów
bukowych i jodlowych, ale wszystko ma
swoją koniec i kolonja może być tylko okre-
sowa, tak jak wywiadówki z czwórkami i
trójkami. Już teraz cieszymy się na wakacje
w 1936 roku.

Do widzenia Kochani Rodzice i Kochana
Redakcjo! Mietek P. z kolegami!

Tabela wygranych 1-go i 2-go dnia ciagnienia Loterii

GŁOWNE WYGRANE I i II-gie ciagnienie

Zł. 10.000 na n-ry: 67709 79492 109595 174909.
 Zł. 1.000 na n-ry: 70438 137877 137961 146144.
 Zł. 500 na n-ry: 92088 150007 156629.
 Zł. 400 na n-ry: 2060 53906 65929 67024 73942 103191 135237 153030 157299
 Zł. 250 na n-ry: 13128 15161 16543 16683 23268 25843 40831 41920 53341 54706 61505 65049 78513 89278 94608
 Zł. 50.000 na nr. 18373.

99227 101188 110435 120108 121726 121941 125566 137984 140724 141111 141513 145964 146692 147589 151623 160241 161349 169236 174525 175303 183602 184036 184612.
 Zł. 200 na n-ry: 8093 21838 21925 28490 41322 42758 48105 58321 60461 65861 72177 79665 83058 115136 115505 116298 122673 127530 129621 134755 135550 148583 150915 155979 160171 162016 176499 181374.

601 863 908 59 158265 456 945 159285 613 160660 28 775 953 63 161359 79 603 162209 550 655 163382 875 89 164142 374 165033 144 266 304 167503 710 800 991 168710 85 939 63 169078 345 414 508 957 86 170124 255 614 51 171074 107 307 407 524 612 846 76 172743 173278 174161 312 512 92 837 175747 876 926 48 176222 384 789 962 177158 89 564 178157 918 179135 629 65 66 748 871 180290 654 827 181412 182008 74 190 747 65 183320 579 657 709 184016 45 337 485 88 855 900 42

170860 171423 31 683 172381 170583 171463 769 902 172877 173645 173205 315 175428 763 176458 177108 78 174215 664 731 983 175590 177400 178583 692 721 858 180144 233 494 507 563 178861. 180005 181029 225 182471 919 25 183649 184728 914.

565 125508 126612 885 127165 678 785 129574 130124 135118 753 137964 138102 30 487 864 140757 143691 144442 145042 560 146284 149279 150219 151895 153362 470 653 913 154019 234 550 155562 156314 157100 385 159185 359 461 160495 161895 949 162030 163735 939 166900 167002 168070 169448 762 170979 172287 684 173343 174280 371 178039 20 844 179155 390 548 938 69 180886 181114 407.

IV ciagnienie Główne wygrane

10.000 zł. na n-ry: 161947 179249.
 5.000 zł. na nr. 51407.
 2.000 zł. na n-ry: 104891 140214 150418.
 1.000 zł. na n-ry: 136091 179860.
 500 zł. na n-ry: 8010 40913 64594 79902 94976 177882.

WYGRANE PO 50 ZŁ.

1234 4595 6677 7201 732 8992 10761 11397 12667 13261 16466 17679 799 18461 568 19294 21861 22003 825 24475 669 892 25974 26473 966 28089 525 29333 865 30995 32620 714 33300 841 34084 673 35343 661 705 36480 833 37470 38198 39913. 41599 900 43601 44040 993 45622 47312 440 649 919 48222 61 97 49721 958 93 54446 55155 57569 58049 582 985 59158 381 552 60302 941 61857 62701 63845 949 64259 473 66262 323 924 67061 99 69053 70001 72574 73384 865 903 75118 76203 905 77446 64 78041 50 311 407 511 701 79968.

WYGRANE PO 150 ZŁ.

1846 929 2163 492 3040 119 497 631 4093 5208 576 6236 668 8180 555 782 83 9280 640 10511 11767 12135 92 250 13431 896 14101 530 81 15134 16053 17015 176 18394 441 19764 20093 546 21535 631 23454 580 611 768 82 24079 653 25050 531 679 780 976 86 26239 816 27680 720 990 28043 357 532 29063 30311 495 31134 91 609 711 806 32228 430 534 980 33285 681 910 34118 49 35008 251 36250 437 512 600 920 76 37030 686 822. 38505 786 39360 506 7 747 40025 219 72 342 510 701 901 5 41037 384 401 42089 636 43535 85 870 44018 45994 46472 856 47959 48023 266 49142 364 995 50805 51009 197 595 724 52381 460 889 53156 508 741 881 903 54098 250 83 55341 638 56017 966 57927 58024 253 900 59155 227 70 795 908 60910 50 62019 140 363 531 68 970 63394 64216 47 66050 89 319 777 860 66978 67167 442 68056 160 535 677 750 54 868 69138 441 663 68 786 936 70419 559 71375 749 73006 539 802 47 74208 340 444 81 858 75048 184 205 20 505 16 802 76184 612 46 778 864 77166 359 497 694 78519 79491 872 80033 143 697 81494 594 82221 78 774 83155 224 85583 638 86854 87076 805 88325 418 90008 323 91541 735 953 92096 191 891 93067 94528 45 797 95158 502 96022 975 97493 98493 577 608 99026 99 955 100387 637 101068 278 469 563 631 102086 103114 984 104274 316 642 711 925 105305 847 106484 547 107837 39 108106 725 86 971 109019 830 110035 628 75 111197 818 112581 926 113104 114638 881 115189 361 117066109 75 339 418 119013 145 120190 348 532 667 121815 985 122264 903 123063 237 125541 126064 564 127563 690 128108 44 734 871 129167 320 465 130036 130 79 685 131245 48 491 542 773 84 820 133021 452 894 134169 223 754 135367 928 136422 30 595 137626 138 163 73 765 139246 417 61 95 546 140066 84 323 906 141 112 712 142416 998 143759 144742 57 845 925 145455 146941 60 147101 291 707 148794 149461 893 928 150 243 301 31 922 44 151095 118 648 152960 153334 154024 55 275 370 560 604 723 835 155105 8 275 156329 415 640 800 157014 61 313 158238 159140 923 160090 555 926 161997 162145 258 760 833 916 64 163026 565 709 164201 97 165552 166018 41 167032 57 81 152 84 90 965 168239 903 87 169079 101 441 170790 847 171404 728 29 870 173045 273 174518 87 628 929 175244 326 415 176049 151 365 634 56 374 177838 906 178243 65 311 722 996 179231 54 69 586 688 180074 154 235 546 663 720 181641 182046 967 183253 752

Wygrane po 150 złotych:

80 481 676 852 923 34006 53 257 450 581 683 35009 121 263 325 535 623 926 36219 64 372 434 595 37121 284 385 992 38014 355 65 97 403 544 620 94 730 85 39007 514 50 97 782 40312 41 81 638 743 911 91 41111 238 40 490 763 892 905 42957 43138 656 916 44078 432 615 701 45017 271 400 45 664 46662 954 98 47391 826 48159 636 50028 401 641 756 923 51029 366 656 84 52128 597 683 950 53254 764 900 54106 248 550 55136 68 223 662 892 56183 216 548 621 996 57354 550 58016 40 175 84 213 759 59048 76 424 540 726 902 31 60323 31 448 548 61288 812 968 62821 63065 72 263 427 594 808 912 64009 32 224 423 669 727 65067 221 432 46 988 66093 361 821 67153 334 68107 554 844 937 71 69005 341 74 555 731 815 932 70048 74 202 430 964 71095 332 456 855 134785 135600 136880 137902 138564 140420 141391 659 142609 981 145486 147120 148028 346 427 897 150875 151491 684 155618 157490 158036 159506 60 94 716 160651 162810 922 163101 372 574 164917 165057 571 167163 775 964 168048 169412 170306 994 172052 66 300 409 816 174314 175756 176306 448 735 851 177022 653 804 178250 179171 943 180334 976 181162 474 182052 678 969 184300. 1794 95 3613 4329 877 5012 71 246 863 7127 8306 8852 9749 11199 435 40 12864 13222 694 14161 217 88 15935 16477 17801 18884 19513 707 20395 21404 554 22155 496 789 23602 94 968 24151 710 25281 501 26305 27877 372 28147 420 55 29556 82 698 931 30195 292 577 32640 41 35010 359 755 36270 405 638 37196 317 38071 209 357 524 685 39534 650 761 40613 730 41995 43908 44519 868 45074 604 73 758 959 46062 756 913 48442 521 820 907 49159 627 50180 801 65 915 51369 874 52616 824 53272 363 54161 874 55013 133 56351 57159 755 881 58916 59172 813 60015 65 503 632 828 998 61008 891 62011 23 660 77 63110 584 64059 65364 637 66921 67835 68251 557 885 70290 71469 522 72094 616 982 73154 421 28 74425 56 75390 551 76103 79286 811 80470 82238 415 83399 429 674 84192 85005 512 86192 352 87341 606 23 80 899 931 88020 630 89251 359 65 521 995 90910 91504 863 932 92570 874 94185 283 388 95373 96057 233 358 481 566 78 97417 623 974 98358 757 99579 842 976 101224 527 747 102233 733 103121 253 539 104340 105563 962 106429 107054 982 95 108042 129 315 91 661 109186 255 310 110219 893 942 111726 112642 982 114479 677 115150 234 583 828 116142 536 117288 497 994 118016 368 790 120029 241 69 97 684 121133 266 866 122652 753 885 123113 124872 81 92 125088 175 126119 53 950 127396 897 128226 494 808 44 129256 75 840 130137 536 93 131220 536 788 132342 709 836 951 133241 361 469 686 881 82 134263 701 18 136327 617 137253 374 139208 140452 141009 27 338 58 849 73 903 142286 551 143322 144196 211 904 145729 146901 87 147790 148057 722 149030 150347 759 151337 510 839 152688 153218 407 154209 859 155237 554 156034 154 277 157028 185 974 158106 398 580 159382 653 816. 160107 26 885 985 161582 604 162071 125 205 79 163223 525 164854 960 166312 33 423 525 903 167723 168011 364 687 169552 712.

III ciagnienie Wygrane po 150 złotych:

53362 54040 68 450 749 56696 960 58077 59428 61832 62575 847 63148 360 513 873 64530 65096 66431 67669 68257 917 69876 70882 71636 65 72417 70 920 73530 51 60 621 26 89 973 79356 465 80707 81879 82149 465 813 83558 827 84598 85001 96850 107729 115380 118543 122247 129831 141329 141500 148177 149179 161937 162838 164424 174790. 1249 2439 686 3385 925 4669 990 5824 6149 222 7719 8519 9728 10094 323 14022 946 16466 17649 795 18787 19157 622 22649 23059 452 24378 25331 520 26951 28038 67 274 756 84 29616 30406 31137 407 33706 991 34954 35277 696 36805 37875 41167 352 43534 643 950 44843 954 45238 46944 47086 48184 50047 53203 777 54400 560 972 55045 56635 58296 59677 85 60160 281 317 61361 547 62246 607 868 63309 64052 153 65601 2 55 964 67297 607 68248 69328 49 468 858 72022 74260 77250 60 78092 587 79359 531 80328 873 82344 989 83460 85340 87699 714 89430 90241 93749 968 94860 929 95350 504 947 96015 97289 99630 876 100975 101034 103945 104352 470 691 923 105448 109552 110498 549 111370 913 112932 113091. 114732 115272 364 904 116913 117544 604 930 118452 644 120555 900 123415

Wygrane po 50 złotych:

1794 95 3613 4329 877 5012 71 246 863 7127 8306 8852 9749 11199 435 40 12864 13222 694 14161 217 88 15935 16477 17801 18884 19513 707 20395 21404 554 22155 496 789 23602 94 968 24151 710 25281 501 26305 27877 372 28147 420 55 29556 82 698 931 30195 292 577 32640 41 35010 359 755 36270 405 638 37196 317 38071 209 357 524 685 39534 650 761 40613 730 41995 43908 44519 868 45074 604 73 758 959 46062 756 913 48442 521 820 907 49159 627 50180 801 65 915 51369 874 52616 824 53272 363 54161 874 55013 133 56351 57159 755 881 58916 59172 813 60015 65 503 632 828 998 61008 891 62011 23 660 77 63110 584 64059 65364 637 66921 67835 68251 557 885 70290 71469 522 72094 616 982 73154 421 28 74425 56 75390 551 76103 79286 811 80470 82238 415 83399 429 674 84192 85005 512 86192 352 87341 606 23 80 899 931 88020 630 89251 359 65 521 995 90910 91504 863 932 92570 874 94185 283 388 95373 96057 233 358 481 566 78 97417 623 974 98358 757 99579 842 976 101224 527 747 102233 733 103121 253 539 104340 105563 962 106429 107054 982 95 108042 129 315 91 661 109186 255 310 110219 893 942 111726 112642 982 114479 677 115150 234 583 828 116142 536 117288 497 994 118016 368 790 120029 241 69 97 684 121133 266 866 122652 753 885 123113 124872 81 92 125088 175 126119 53 950 127396 897 128226 494 808 44 129256 75 840 130137 536 93 131220 536 788 132342 709 836 951 133241 361 469 686 881 82 134263 701 18 136327 617 137253 374 139208 140452 141009 27 338 58 849 73 903 142286 551 143322 144196 211 904 145729 146901 87 147790 148057 722 149030 150347 759 151337 510 839 152688 153218 407 154209 859 155237 554 156034 154 277 157028 185 974 158106 398 580 159382 653 816. 160107 26 885 985 161582 604 162071 125 205 79 163223 525 164854 960 166312 33 423 525 903 167723 168011 364 687 169552 712.

Drugi dzień ciagnienia I i II ciagnienie GŁOWNE WYGRANE

Zł. 20.000 na n-ry: 123705 181794.
 Zł. 5.000 na n-ry: 131025 153597 166314.
 Zł. 2.000 na n-ry: 45555 124212 132009.
 Zł. 1.000 na n-ry: 37245 44029 70003 156886 166362.
 Zł. 500 na n-ry: 37916 52877.
 Zł. 400 na n-ry: 23941 42962 58097 65523 70103 72965 81214 81261 104099 149716 177110 179941.

Zł. 250 na n-ry: 34923 52425 98491 104680 104930 105614 110239 110589 113767 127135 137548 137851 141273 142150 162061 170441 174045 184973 182455 182455. Zł. 200 na n-ry: 14094 18636 24447 24654 27033 27234 37206 45800 48267 50600 50640 61019 64399 65009 71350 79790 88221 91096 91613 97474 107651 121640 123004 146780 157179 163297 163426 173184 181069.

Wygrane po 150 zł.

717 1173 88 270 2586 841 4135 786 5061 574 613 6587 7241 80 8211 9257 399 881 10688 11504 683 936 12759 65 951 16373 83 693 17634 18764 19639 20496 824 21601 22280 90 23051 64 953 24193

578 773 991 141578 959 142358 445 143105
880 144133 499 145166 923 146968 147862
148540 1490771 98 258 347 593 615 922
150244 308 151435 950 =
152189 338 632 847 153123 806 154129
156140 470 557 157085 179 591 158646 83
159472
160145 921 161031 312 403 162182 90
213 608 65 163734 52 164197 773 165610
782 989 166217 393 428 38 640 167571
815 168193 169130 539 719 52
170188 694 851 171147 326 416 838
172035 115 960 173193 929 174330 175236
918 176018 198 767 827 177732 984
178057 147 212 852 179240
180180 715 42 181629 954 182041 121
267 376 425 570 609 60 882 183372 633
841 184355 970

226 923 166012 42 168 167324 893 168095
196 211 47 318 40 435 169124 29 309 53
540 619 971 171054 193 430 172080 81
140 329 446 75 581 173007 538 769 918
30 174055 192 689 175095 280 83 91 502
565 91 875 968 176852 60 73 177072 115
480 513 965 178040 123 499 558 735 65
179330 704 180205 41 333 685 181041 66
80 172 516 776 804 83 963 182365 593 856
183016 246 756 829 184693

133393 134303 759 135094 797 136077
500 52 138883 139632 766
140647 141003 8 142738 73 143499 589
789 99 145312 679 148013 62 686 996
150200 678 151100 497 153018 917
154087 535 155163 478 158354 159228
161723 162675 164249 418 166544 77
92 635 964 168550 790 169501 946
173453 174978 175717 889 176003 772
177520 622 179581 746
180620 181159 182186 438 840 183148
184129

110344 467 656 111079 407 511 112136
38 113576 773 114146 708 115093 595
116071 227 987 117112 985 118178 119136
120199 638 121363 503 924 122312 486
124097 862 125912 126391 127487 742
882 129161 78 309 408 618
132577 846 133197 499 673 878 981
134207 311 410 81 574 135322 136112
619 137029 351 611 138172 962 139129
419 933
140974 141623 87 142039 759 878 942
143345 415 597 144516 145526 722 146977
147429 505 64 148070
150043 98 101 75 151046 311 152082
111 13 223 153256 345 154631 155540 681
1157938 158402 159606 769
160589 692 161375 697 162379 555 643
507 839 162957 680 166581 755 90
168310 41 49 982 169081 177
170333 960 171302 737 802 172358 585
173882 174723 175258 420 911
176065 333 593 649 177527 178282 327
507 839 179680 956
180427 75 516 181170 97 555 182093
508 183407 89 651 746 83 801

92602 93881 94277 94519 95295 96071
96686 97239 102803 103474 110662 131550
132611 141958 142696 144045 147318
150814 153801 155634 155772 177639

Wygrane po 150 zł:

2564 3983 5168 6972 9790 16266 17281
18838 19769 20359 23117 49 24451 852
25065 26054 937 27116 28529 29501 93
30163 31685 32307 33992 98 34823 35355
577 36664 37609 80 38961 39072 385 757
42415 43310 505 616 985 44208 779 47270
50249 52392 54316 55648 57701 27 59513
28 61380 62491 63327 64080 65404 66286
67048 752 819 981 68365 69898 70214
71177 843 72245 72 337 73404 74349 764
90

77241 305 412 78772 79300
80398 453 596 81444 82817 25 43 85192
418 915 86380 660 724 88477 89013 114
802

90289 92081 549 93641 94394 95967
96241 862 97321 98262 89 606 895 99305
100022 82 539 101462 103649 104861
105507 690 107948 108569 109078

111009 112539 114255 470 116237 855
117500 118014 394 578 681 119568
120204 344 121238 124429 125728
126422 127169

131339 134004 136360 869 137131
139363
140708 141875 142443 919 144473
145066 147619 148610
150791

152697 153328 154169 291 157303 909
158136 352 564 159019 884 161637 162167
163173 311 165080 166212 485 857 168180
445 169666 170879 172650 174763 928
176673 177381 178257 80 534 688 179227
993 554 645 18053 181632 888 182035

152697 153328 154169 291 157303 909
158136 352 564 159019 884 161637 162167
163173 311 165080 166212 485 857 168180
445 169666 170879 172650 174763 928
176673 177381 178257 80 534 688 179227
993 554 645 18053 181632 888 182035

152697 153328 154169 291 157303 909
158136 352 564 159019 884 161637 162167
163173 311 165080 166212 485 857 168180
445 169666 170879 172650 174763 928
176673 177381 178257 80 534 688 179227
993 554 645 18053 181632 888 182035

152697 153328 154169 291 157303 909
158136 352 564 159019 884 161637 162167
163173 311 165080 166212 485 857 168180
445 169666 170879 172650 174763 928
176673 177381 178257 80 534 688 179227
993 554 645 18053 181632 888 182035

152697 153328 154169 291 157303 909
158136 352 564 159019 884 161637 162167
163173 311 165080 166212 485 857 168180
445 169666 170879 172650 174763 928
176673 177381 178257 80 534 688 179227
993 554 645 18053 181632 888 182035

152697 153328 154169 291 157303 909
158136 352 564 159019 884 161637 162167
163173 311 165080 166212 485 857 168180
445 169666 170879 172650 174763 928
176673 177381 178257 80 534 688 179227
993 554 645 18053 181632 888 182035

152697 153328 154169 291 157303 909
158136 352 564 159019 884 161637 162167
163173 311 165080 166212 485 857 168180
445 169666 170879 172650 174763 928
176673 177381 178257 80 534 688 179227
993 554 645 18053 181632 888 182035

152697 153328 154169 291 157303 909
158136 352 564 159019 884 161637 162167
163173 311 165080 166212 485 857 168180
445 169666 170879 172650 174763 928
176673 177381 178257 80 534 688 179227
993 554 645 18053 181632 888 182035

152697 153328 154169 291 157303 909
158136 352 564 159019 884 161637 162167
163173 311 165080 166212 485 857 168180
445 169666 170879 172650 174763 928
176673 177381 178257 80 534 688 179227
993 554 645 18053 181632 888 182035

152697 153328 154169 291 157303 909
158136 352 564 159019 884 161637 162167
163173 311 165080 166212 485 857 168180
445 169666 170879 172650 174763 928
176673 177381 178257 80 534 688 179227
993 554 645 18053 181632 888 182035

152697 153328 154169 291 157303 909
158136 352 564 159019 884 161637 162167
163173 311 165080 166212 485 857 168180
445 169666 170879 172650 174763 928
176673 177381 178257 80 534 688 179227
993 554 645 18053 181632 888 182035

152697 153328 154169 291 157303 909
158136 352 564 159019 884 161637 162167
163173 311 165080 166212 485 857 168180
445 169666 170879 172650 174763 928
176673 177381 178257 80 534 688 179227
993 554 645 18053 181632 888 182035

152697 153328 154169 291 157303 909
158136 352 564 159019 884 161637 162167
163173 311 165080 166212 485 857 168180
445 169666 170879 172650 174763 928
176673 177381 178257 80 534 688 179227
993 554 645 18053 181632 888 182035

152697 153328 154169 291 157303 909
158136 352 564 159019 884 161637 162167
163173 311 165080 166212 485 857 168180
445 169666 170879 172650 174763 928
176673 177381 178257 80 534 688 179227
993 554 645 18053 181632 888 182035

152697 153328 154169 291 157303 909
158136 352 564 159019 884 161637 162167
163173 311 165080 166212 485 857 168180
445 169666 170879 172650 174763 928
176673 177381 178257 80 534 688 179227
993 554 645 18053 181632 888 182035

152697 153328 154169 291 157303 909
158136 352 564 159019 884 161637 162167
163173 311 165080 166212 485 857 168180
445 169666 170879 172650 174763 928
176673 177381 178257 80 534 688 179227
993 554 645 18053 181632 888 182035

152697 153328 154169 291 157303 909
158136 352 564 159019 884 161637 162167
163173 311 165080 166212 485 857 168180
445 169666 170879 172650 174763 928
176673 177381 178257 80 534 688 179227
993 554 645 18053 181632 888 182035

152697 153328 154169 291 157303 909
158136 352 564 159019 884 161637 162167
163173 311 165080 166212 485 857 168180
445 169666 170879 172650 174763 928
176673 177381 178257 80 534 688 179227
993 554 645 18053 181632 888 182035

152697 153328 154169 291 157303 909
158136 352 564 159019 884 161637 162167
163173 311 165080 166212 485 857 168180
445 169666 170879 172650 174763 928
176673 177381 178257 80 534 688 179227
993 554 645 18053 181632 888 182035

152697 153328 154169 291 157303 909
158136 352 564 159019 884 161637 162167
163173 311 165080 166212 485 857 168180
445 169666 170879 172650 174763 928
176673 177381 178257 80 534 688 179227
993 554 645 18053 181632 888 182035

152697 153328 154169 291 157303 909
158136 352 564 159019 884 161637 162167
163173 311 165080 166212 485 857 168180
445 169666 170879 172650 174763 928
176673 177381 178257 80 534 688 179227
993 554 645 18053 181632 888 182035

152697 153328 154169 291 157303 909
158136 352 564 159019 884 161637 162167
163173 311 165080 166212 485 857 168180
445 169666 170879 172650 174763 928
176673 177381 178257 80 534 688 179227
993 554 645 18053 181632 888 182035

152697 153328 154169 291 157303 909
158136 352 564 159019 884 161637 162167
163173 311 165080 166212 485 857 168180
445 169666 170879 172650 174763 928
176673 177381 178257 80 534 688 179227
993 554 645 18053 181632 888 182035

152697 153328 154169 291 157303 909
158136 352 564 159019 884 161637 162167
163173 311 165080 166212 485 857 168180
445 169666 170879 172650 174763 928
176673 177381 178257 80 534 688 179227
993 554 645 18053 181632 888 182035

152697 153328 154169 291 157303 909
158136 352 564 159019 884 161637 162167
163173 311 165080 166212 485 857 168180
445 169666 170879 172650 174763 928
176673 177381 178257 80 534 688 179227
993 554 645 18053 181632 888 182035

152697 153328 154169 291 157303 909
158136 352 564 159019 884 161637 162167
163173 311 165080 166212 485 857 168180
445 169666 170879 172650 174763 928
176673 177381 178257 80 534 688 179227
993 554 645 18053 181632 888 182035

152697 153328 154169 291 157303 909
158136 352 564 159019 884 161637 162167
163173 311 165080 166212 485 857 168180
445 169666 170879 172650 174763 928
176673 177381 178257 80 534 688 179227
993 554 645 18053 181632 888 182035

III ciągnięcie

Wygrane po 150 zł.

199 307 658 4301 6536 620 8081 10706
2571 13622 14695 848 15334 490 16806
18564 19346 584 22736 23901 24019
26518 26518 26518
973 91 28618 835 29667 869 31683 32027
652 34308 903 99 35197 433 37039 597
957 38438 39677 40813 41439 837 42124
701 43063 144 710 44174 45477 47031 470
48045 49102 633 909 50254 563 51481
52771 53342 782 54328 661 902 56649
58137 60827 991 61274 305 63839 64044
238 474 65575 66159 880 68609 710 99
59251 70193 71336 82 553 854 929 72491
889 73049 364 71 90 566 755 74680 845
75477 899
77131 344 596 637 970 78086 79027
533 80598 81700 84360 85124 59 752 55
990 86324 677 87311 88405 22 89363 515
91774 93612 880 95023 665 95 96173 478
98958 99715 852 916 103804 104669 969
105452 749 106491 108751 985 109322 496
111050 355 112246 458 734 86 920 115123
285 116129 340 93 760 936 117407 118784
833 83 119101 120689 121166 281 455
170 777 901 23 77 122240 835 123012 51
590 765 125173 412 545 126043 423 62
975 127560 781 128101 22 85 778 129083
143 130749 885

Wygrane po 50 zł.

471 858 1087 199 2177 99 261 468 546
3050 364 66 4018 142 748 920 6690 7227
841 8060 371 642 10037 959 12206 13223 731
787 816 15199 20348 94 22858 23249 604
806 24138 323 67 484 587 801 999 26778 711
28021 29 313 29232 906 31621 880 32075 168310
645 976 33062 188 319 550 34497 690
35174 306 36316 436 620 774 37133 47 802
38387 664 39198 276 530 39 40003 632 836
41249 429 574 42389 424 43045 80 44106
250 45 359 84 414 46624 48089 227 595
670 49079 85 464 81 50256 51196 408 914
80 52653 54770 55311 809 935 50 56124
52 476 59038 355 878 60068 725 857 61104
284 554 62406 536 51 53 663

PRACU BOGAĆ SIĘ ZBIERAJ

a oszczędności składaj w Powszechnym Banku Związkowym na książeczki wkładowe imienne lub na okaziciela gwarantujące bezwzględną tajemnicę wkładu. Wkłady pładne na każde ządanie lub za wypowiedzeniem w centrali i oddziałach. Oprocentowanie od 5 0/0 do 6 1/2 0/0 rocznie.

POWSZECHNY BANK ZWIĄZKOWY W POLSCE S.A.

GDYNIA, Warszawa, Lwów, Bielsko, Cieszyn, Drohobycz, Kraków, Przemyśl, Stanisławów, Tamów.

TORUŃ

Zioła

lecznicze świeże otrzymasz w świeżo uruch. przeds.

Jan Kapczyński Szeroka 35

Fotograficzne

przybory świeże otrzymasz w świeżo uruch. przeds.

Jan Kapczyński Szeroka 35

Oliwy

smary, karbolineum otrzymasz najkorzystniej

Naftaline

molochrony, filit, mucholapki, otrzymasz najkorzystniej

Świece

kościelne, mydła, frotery i szcztotki

otrzymasz najkorzystniej

Farby

lakiery, tapety, pendzle, kredę otrzymasz najkorzystniej w nowo uruch. przeds.

Jan Kapczyński Toruń, Szeroka 35. 4884

Udzielam

anio korepetycji i lekcyj francuskiego, niemieckiego, angielskiego i gry na fortepianie. Adamska, Toruń. Sukiennicza 4. 1911

Jedwabie

Muśliny Materiały na sukienki sportowe Stale nowości tylko w firmie „Bławat” Toruń, Szeroka 36. 6026

Pasy

zapędowe wszelkiego rodzaju troki, spinacze, najtańszej w firmie Z. Balcerowicz, skład skór, Toruń, Zeglarska 21. 6041

Najkorzystniejsze !!

źródło zakupu kawy, herbaty, kakao, towarów kolonialnych, konserw rybnych, grzybów litewskich tylko Araczewski, Toruń, Chełmińska. 6412

Mieszkanie

6-pokojowe do wynajęcia od zaraz. Wiadomość na miejscu. Toruń, Bydgoska 44/46. 6443

PRZETARG PRZYMUSOWY.

Nieruchomość położona w Więcborku i w chwili uczynienia wzmianki o przetargu zapisana w księdze gruntowej Więcbork tom 4 wykazu liczba 86 i Więcbork tom 16 wykazu liczba 425 na imię Pawła Bigalke i tegoż żony Ernstyny z domu Schliep z Więcborka na podstawie ogólnej wspólności majątkowej zostanie dnia 24 października 1935 r. o godz. 10 przed południem w drodze publicznego przymusowego przetargu wystawiona na przetarg w niżej oznaczonym Sądzie, pokój Nr. 4. Nieruchomość Więcbork wyk. L. 425 jest położona w Więcborku przy jeziorze stanowi zabudowanie mieszkalne i gospodarcze i podwórze, obszaru 5 a 10 m² o wartości użytkowej budynków 138 marek (parcela 324. — mapa Nr. 3). Nieruchomość Więcbork wyk. L. 86 stanowi rolę, ogród i pastwisko w mieście, obszaru 42,58 arów o czystym dochodzie gruntowym 0,80 talarów (mapa 3 parcele 1273/293, 1096/293, etc. 1274/293 etc. oraz mapa 4 parcele 862/323 matrykuł podatku gruntowego 379). Najniższa cena wywoławcza 2.661,96 zł. cena szacunkowa 3.992,99 zł.

Wyciągi z matrykuł podatkowych, odpisy ksiąg wieczystych i inne dane co do oszacowania nieruchomości itd. można oglądać w sekretarjacie sądu. Wzmiankę o przetargu zapisano w księdze gruntowej dnia 5 września 1935 r.

Niniejszem wzywa się wszystkich, których prawa w chwili zapisania wzmianki o przetargu nie były w księdze gruntowej uwidocznione, aby się z niemi zgłosili najpóźniej w dniu przetargu przed wezwaniem do wnoszenia ofert i prawa te uprawdomopodobnili, gdyby wierzytel im przeczył. W razie niezastosowania się do powyższego wezwania, prawa te przy oznaczeniu najniższej oferty nie zostaną wcale uwzględnione, a przy rozdziale ceny kupna dopiero po rozszczeniu wierzytela i innych prawach.

Więcbork, dnia 18 czerwca 1935 r. 6426

Sąd Grodzki.

Dla budujących

Projekta, plany i kosztorysy ogrzewań centralnych wszelkich systemów, wodociągów, kanalizacji i gazu, wykonuje:

F-a F. Kujawski Oddział dla urzędzeń sanitarnych. Toruń, ul. Grudziądzka 29/31. Telefon 15-64 6078

„WECKI”

połącza Gustaw Heyer Toruń, Szeroka 6. 6294

Również Pan

winien się przekonać, że najmniejszy i najtańszy krawat kupi najkorzystniej w fabryce Toruń, Św. Jakóba 16. Co tydzień nowość. 6299

Skład

galanterii, dwupokojowe mieszkanie, z towarem do sprzedania. Zgłoszenia pod „3000” do Adm. „Dnia Pomorskiego” Toruń, 6393

5 pokojowe

mieszkanie z wygodami na piętrze wynajmę. Toruń, Mickiewicza 67. 6402

Ekspedjentka

przystojna szuka posady w piekarni lub kolonjale. Oferty proszę do „Dnia Pomorskiego” Toruń pod 6406.

Parcelę

budowlaną pod budowę domu-willi w Toruniu kupię. Oferty „Dzień Pom.” Toruń, pod nr. 6428.

Parcele

do budowy przy ruchliwej ulicy, z min. od tramwaju sprzedam tanio, Toruń, ul. Grudziądzka 87. 6429

2 i 3 pokojowe

mieszkanie z łazienką do wynajęcia. Toruń, Matejki 28/30, m. 19. 6435

Lokalu

sklepowego jasnego, ładnego, z dużym oknem wystawowym, dobrze położonego w centrum miasta poszukuje się na sklep fabryczny włoczek i wełny. Szczegółowe oferty pod nr. 121118 do Administracji pisma. 6433

Noworodki

żądajcie trunku przeciwgruźliczego (szczepionki B. C. G.) Polskie Towarzystwo Przeciwgruźlicze w Warszawie dostarcza za zwrotem kosztów przesyłki, niezamoznym bezpłatnie. Wydają lekarze i akuszerki. 4477

Okazyjnie

kupisz i sprzedaż meble jak szafy, łóżka, stoły, kanapy, leżanki oraz całe komplety, gabinety, sypialnie, jadalnie, salony, dywany oraz tapczany tylko: Dom Komisowy, Toruń, Łazienka 9. 5162

OBWIESZCZENIE.

Komornik Sądu Grodzkiego rewiru I Jan Grochocki zam. w Kościerzynie na zasadzie art. 602 k. p. c. obwieszcza, że w dniu 22 lipca 1935 r. o godz. 11 przed południem odbędzie się licytacja publiczna ruchomości w Arnikowach, składających się: z 1 maszyny do szycia (Singer), 1 roweru, 1 krowy, 1 wialni, 1 centryfugi, 1 żrębaka, 1 jałowki, 2 cielaków i 1 powózki wyjazdowej, oszacowanych na łączną sumę 700,— złotych, które można oglądać w dniu licytacji w miejscu sprzedaży, w czasie wyżej oznaczonym.

Zbiórka licytantów przed gospodarstwem Hans'a Stielow'a w Arnikowach. 6427

(—) Grochocki

Komornik Sądu Grodzkiego rewiru I w Kościerzynie.

OGŁOSZENIE.

Sygnalizator napowietrzny (nautofon) koło latarni morskiej wschodniego mola przy wjeździe do portu będzie od dnia 15 bm. na przeciąg najmniej 4 tygodni nieczynny z powodu przeprowadzenia gruntownej naprawy. W okresie tym sygnalizacja w czasie mgły nadawana będzie zapomocą dzwonu elektrycznego, umieszczonego koło latarni wschodniego mola.

Charakterystyka: 10 uderzeń następujących po sobie co 2 sek., długa przerwa 10 sekund, powrót 30 sekund.

Gdańsk, dnia 16 lipca 1935 r.

Rada Portu i Dróg Wodnych w Gdańsku. 6437

PLANY ŻNIWNE

POLECA

6444

BE-DE-TE

BYDGOSZCZ, GDAŃSKA 15

PRAKTYKANT(KA) BIUROWY

może się zgłosić na bezpłatną praktykę w administracji Zarządu Gminnego gminy Tczew-Wieś w Tczewie przy ul. Marsz. Piłsudskiego 20. Warunki: ukończenie co najmniej 6 kl. szkoły średniej i dobry charakter pisma. Zgłoszenia oświadczyć z przedłożeniem świadectw szkolnych i własnoręcznie pisany życiorysem.

6441

Zarząd Gminny Tczew-Wieś.

Do konserwowania

Dr. A. Oetker.

PRZYWÓZ TOWARÓW Z ITALJI.

Wszelkie podania o zezwolenie przywozu na różne towary z Italji, które nadeszły do Gdańska do dnia 28. 6. 35, winny być złożone w Gdańskiej Izbie Handlu Zagranicznego do dnia 28. 7. 1935 r.

Równocześnie z podaniami złożony należy do wód (przez przedłożenie kwitów składowych lub innych dokumentów), że towar nadszedł do Gdańska w wyżej wzmiankowanym terminie.

Wzów tych towarów nastąpić może tylko w drodze clearingu, wobec czego należność fakturowana nie winna być jeszcze uiszczona.

Gdańsk, dnia 17 lipca 1935 r. 6498

Gdańska Izba Handlu Zagranicznego.

Meble

wielki wybór niskie ceny solidne wykonanie

5792

tylko w firmie

BRACIA TEWS Toruń, ulica Mostowa 30

Ogłoszenie.

Zarząd Domu Podoficerów Zawodowych Centrum Wykszolenia Kawalerji poszukuje dzierżawcy stołowań i bufetu kasyna podoficerskiego. Oferty należy składać pod adresem: Zarządu Domu Podofic. Zawodowych C. W. K. Grudziądz, w terminie do dnia 25 lipca br. Zarząd. 6404

Mieszkanie

7-pokojowe, zajmowane dotychczas przez Inspektora Szkolny jest od 1. X. 1935 do wydzierżawienia. Wiaś domość: Skład Tapet, Grudziądz, Plac 23 Stycznia 33. Tel. 1517, 6431

Dubeltówkę

używana, pierwszorzędnej marki kupię okazjanie. Zgłoszenia: Bydgoszcz. Król. Jadwigi 4a. 6274

GDANSK

Wycigowy

żaglowy kajak krążownik, nowy 6 m. długi, o 12 m. kw. ozaglowaniu do sprzedania. Cena 580 gld, Berenz, Gdańsk. Schäferer 19 6440

Zgubiony

dowód osobisty na nazwisko Jadwiga Bemowa. ur. Kathel, wystawiony przez Kom. Gen. R. P. w Gdańsku, unieważnia się. 6439

GDYNIA

Szlachetne tynki

własnej wytwórni do nabycia w każdej ilości. Polecamy również tynki myte, sztuczny granit we wszystkich kolorach znany ze swej dobroci naszej fabrykacji. Do nabycia również marmurki do lastrica — białe, zielone, czarne, czerwone, żółte, serpentyna carara, stopnielastrowe. Adres „ELEWACJA” Gdynia, Abrahamas 35 telefon 22-73.

Biuro sprzedaży betonu Adamas. Poszukujemy reprezentantów. 3926

Przedsiębiorstwo

Państwowe w Gdyni poszukuje biegłego stenotypisty (ki) od zaraz. Zgłoszenia do „Gazety Morskiej” Gdynia pod 1396. 6445

Tanio !!

Dykta Klejona „Opato”

3 mm. od zł 1,30 — 4 mm. od zł 1,80 — 8 mm. od zł 4,80 — 10 mm. od zł 6.— za płyty 200/120 i gwarantowane klejenie. Skrzynie, listwy i kajaki. — Gdynia Słaska 123. tel. 2613. [5936

GRUDZIĄDZ

Serwelatkę

suchą, salami suchą, poleca po cenach najtańszych. B. Klahs, mistrz rzeźniczy, Grudziądz, Plac 23 Stycznia nr. 29, 6434

Pierwszorzędny GABINET KOSMETYCZNY „KALOTECHNIKA”

Wszelkie zabiegi w zakresie nowoczesnej kosmetyki. Racjonalne pielęgnowanie, odmładzanie i udoskonalenie urody. Usuwanie zmarszczek, wągrów, pryszczycy, brodawek, kurczaków, zbędnego owłosienia, piegów, rozszerzonych por, łojotoku, trądziku, czerw. nosa i innych niedokładności cery, Radykalne usuwanie łupieżu. Przyciemnianie brwi i rzęs. Sprzedaż kremów, mleczek itp. Potady bezpłatnie. 2750 TORUŃ, ul. Król. Jadwigi 5. mieszk. 3.

Dziś!

w KAWIARNI

„ITALJA”

w Toruniu

DANCING

Początek o godzinie 17-tej.

„SEZAM”

Kawiarnia — Restauracja

Toruń, ul. Małe Garbary 13

codziennie koncert orkiestry i dancing

Lokal otwarty do godz. 4stej rano. Gospodarz

6266 Javorski

Tapicerzy

kupują sprężyny, pakuły, trawę, plutna, szpagaty, włosie i gwoździe najtańszej Z. Balcerowicz skład skór, Toruń, Zeglarska 21. 6043

OGŁOSZENIA:

wiersz milimetrowy na stronie 7-lamowej 0.20 zł
w tekście na pierwszej stronie 1.00 zł
w tekście na drugiej i trzeciej stronie 0.80 zł
w tekście na dalszych stronach 0.50 zł
Drobne za słowo 15 gr. Pierwsze słowo i wyrazy tłustym drukiem liczymy podwójnie.
Za ogłoszenia sądowe i urzędowe w drobnym składzie 25% drożej.
Dla poszukujących pracy i nekrologi 25% zniżki.
Komunikaty 50 gr za wiersz.
Za ogłoszenia skomplikowane i z zastrzeż. miejsca 20% nadwyżki.
W Gdańsku za wiersz milim. na stronie 7-lamowej . . . 15 fen.
„ „ „ 4-lamowej . . . 50 fen.
„ „ „ drobne za słowo 5 fen. — tytułowe . . . 10 fen.

ABONAMENT MIESIĘCZNY WYNOŚI:

W ekspedycji miejscowych agencji 2.50 zł
Z odnośnikiem do domu 2.80 zł
Przez pocztę z odnośnikiem do domu 2.80 zł
Pod opaskę 4.50 zł
W Gdańsku przez pocztę . . . 2.32 gd; przez gońca . . . 2.00 gd
„ „ odbieraniem w administracji wprost . . . 1.75 gd
Zagranicą 4.00 gd
W razie wypadków spowodowanych siłą wyższą (np. przeszkody w zakładzie, strajki) Administracja nie odpowiada za niedostarczenie pisma.

Redaktor odpowiedzialny: Witold Męgietki, Toruń, ul. Mickiewicza 34.

U W A G I:

Ogłoszenia drobne przyjmujemy wyłącznie za gotówkę. Najmniejsze ogłoszenie drobne liczymy za 10 słów. Ogłoszenia drobne przyjmujemy jedynie do 50 słów, powyżej — liczymy według rozmiaru. Zastrzeżeń miejsca dla ogłoszeń drobnych nie przyjmujemy, dla innych tylko wówczas, gdy za takie zastrzeżenie zostanie zapłacona przewidziana w cenniku 20% nadwyżka. Omyłki, które zasadniczo nie zmieniają treści ogłoszenia, nie upoważniają do żądania zwrotu gotówki, ani też nie zobowiązują Administracji do bezpłatnego powtórzenia ogłoszenia. Uzasadnione reklamacje będą uwzględniane o ile zostaną wniesione do dni 8-miu od daty ukazania się ogłoszenia, lub od daty otrzymania rachunku. Przy ukadowaniu się ogłoszenia należności rabat upada. Za terminowy druk i przepisane miejsce ogłoszenia Administracja nie odpowiada.

Redaktor odpowiedzialny za sprawę W. M. Gdańska: Wilhelm Grimsman, Gdańsk, Kassubischer Markt 21. I p. — Redaktor odpowiedzialny na Bydgoszcz: Wacław Górnicki, Bydgoszcz, ul. Marsz. Focha 12. — Redaktor odpowiedzialny na Gdynie: Józef Dobrostanski, Gdynia, ul. Kujawska. — Redaktor odpow. na Grudziądz: Wacław Gańca, Grudziądz, ul. Sienkiewicza 90. — Redaktor odpowiedzialny na Tczew: Lubomski Wacław, Tczew, ul. Kościuski 1. Redaktor odpowiedzialny na Ciechocinek — Tadeusz Gierut, Ciechocinek, Park Główny, Czytelnia. Wydawca: Pomorska Spółdzielnia Wydawnicza w Toruniu. Za ogłoszenia odpowiada Administracja. Członkami Pomorskiej Drukarni Rolniczej S. A. w Toruniu.